

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Організація і проведення спортивних змагань

Навчально-методичний посібник

Укладач: І.Ю. Наконечний

**Чернівці
2014**

УДК 796.063.4 (072)
ББК 75.119 я 7
О-641

Рекомендовано до друку Вченою радою
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(Протокол №9 від 25.09.2014 р.)

Рецензенти:

Жукотинський К.К. – кандидат педагогічних наук, доцент, начальник Чернівецького обласного відділення (філія) Комітету фізичного виховання і спорту МОН України.

Васильчук А. Г. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичного виховання Буковинського державного фінансово-економічного університету.

І.Ю. Наконечний

О-641 Організація і проведення спортивних змагань: навч.-метод. посібник / уклад. І.Ю.Наконечний. – Чернівці, 2014. – 116 с.

Навчальний посібник складено згідно з програмою для університетів, інститутів та коледжів з фізичного виховання. Розглянуті основні концепції організації та проведення спортивних змагань у навчальних закладах, спортивних організаціях, федераціях з видів спорту. Висвітлені особливості та різноманітні методики організації та проведення змагань для студентів факультетів фізичної культури та спорту вищих навчальних закладів.

УДК 796.063.4 (072)
ББК 75.119 я 7

© І.Ю.Наконечний, 2014

ЗМІСТ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ.....	6
1.1. Основні поняття про організацію та її ознаки.....	6
1.2. Сутність спортивних змагань.....	14
1.3. Особливості проведення спортивних змагань.....	15
1.4. Характеристика складових частин спортивних змагань.....	16
ТЕМА 2. АЛГОРИТМ ПІДГОТОВКИ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ.....	23
2.1. Загальна характеристика підготовки проведення спортивних змагань.....	23
2.2. Організація підготовки і проведення масових заходів.....	24
2.3. Вимоги до організацій, що безпосередньо беруть участь у підготовці й проведенні масових заходів.....	25
2.4. Основна документація, що регламентує порядок проведення масових заходів.....	27
2.5. Основні аспекти щодо підготовки проведення спортивних змагань.....	28
ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	34
3.1. Основні питання організації спортивних змагань.	34
3.2. Організація та проведення загальношкільних змагань на прикладі "Малих олімпійських ігор".....	42
3.3. Методично-організаційні поради для вчителя фізичної культури, щодо організації та проведення змагань в школі.....	46
3.4. Делегування повноважень і обов'язків серед працівників школи.....	47
ТЕМА 4. СХИЛЬНІСТЬ ДО ОРГАНІЗАТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯК ОСНОВА ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ.....	50
4.1. Організаційна проникливість організатора	50
4.2. Емоційно-вольова результативність організатора змагань.....	51
4.3. Якості та схильність до організаторської діяльності.....	51

4.4. Навики керівництва, для організації та управління спортивних змагань.....51

ТЕМА 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ НА ВИСОКОМУ ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ РІВНІ.....56

5.1. Забезпечення проведення обов'язкових церемоній.....56

5.2. Інформаційно-технічне обслуговування спортивних заходів.....59

5.3. Права й обов'язки представника команди; Заявки на змагання.....59

ТЕМА 6. СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНИХ КОНГРЕСІВ, ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЙ.....61

6.1. Специфіка проведення прес-конференцій і брифінгів.....61

6.2. Форми проведення прес-конференцій.....62

6.3. Характеристика брифінгу для ЗМІ.....62

6.4. Основні правила проведення прес-конференцій і брифінгів.....63

ТЕМА 7. РОЛЬ СПОРТИВНОГО СПОНСОРСТВА ТА ЕСТЕТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ.71

7.1. Загальна характеристика спонсорства та розробка спонсорських пакетів..... 71

7.2. Естетичні особливості організації і проведення спортивних змагань.....78

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....81

ДОДАТКИ.....83

ВСТУП

Організація та проведення спортивних змагань відповідальне завдання у спортивних федераціях. Це складова частина управлінської діяльності, що представляє собою процес, що комбінує працю різних за діяльністю особистостей.

Специфікою організаційної структури є логічне взаємовідношення рівнів управління та функціональних областей, побудованих у такій формі, що дозволяє найбільш ефективно досягати цілей організації.

Володіючи необхідними знаннями та організаційними здібностями, керівники організацій значно підвищують рівень розвитку спортивної федерації, неприбуткової організації, тощо..

Навчальний посібник *«Організація і проведення спортивних змагань»* рекомендується студентам факультетів фізичної культури вищих навчальних закладів, метою якого є ознайомити студентів з процесом проведення спортивних змагань та формувати навички застосування теоретичних знань у практичній діяльності.

У навчальному посібнику розкриті питання та інформація навчально-методичного характеру згідно навчальної програми: аналіз теоретичних основ проведення спортивних змагань; формування практичних навичок проведення спортивних змагань та здатності приймати стратегічні і тактичні рішення у ході проведення спортивного змагання; теоретичні основи проведення різноманітних форм і видів спортивних змагань, а також уміти самостійно скласти основні документи змагання (положення, турнірну таблицю, кошторис, звіт головного судді тощо); здійснення жеребкування учасників змагання, самостійно скласти звіт про проведення змагання; облаштування місця проведення змагань. необхідних візових документів; забезпечення транспортного обслуговування змагань, розміщення учасників змагань у готелях, організація харчування, тощо...

Головним завданням професорсько-викладацького складу є підвищення теоретично-методичного рівня та практично-організаційної підготовленості студентів.

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ

1.1. Основні поняття про організацію та її структурні компоненти.

1.2. Сутність спортивних змагань.

1.3. Особливості спортивних змагань

1.4. Характеристика складових частин спортивних змагань

1. Поняття про організацію та її ознаки

Організація - складова частина управлінської діяльності, що представляє собою процес, що комбінує працю, виконуються індивідуальними або групами людей, наділених якостями, необхідними для його виконання, так, що забезпечуються найкращі умови ефективного, систематичного, позитивного скоординованого застосування знань працівників. Управління починається з аналізу ринкових можливостей спортивно-оздоровчої організації і передбачає вивчення й оцінку її середовища.

Проте термін «організація» характеризує і певну структуру, до якої об'єднуються люди для досягнення своїх цілей, тобто об'єкт менеджменту.

Системний підхід до управління спортивно-оздоровчих організацій функціонує й розвивається завдяки наявності складових (специфіки ринку, вимогам внутрішнє середовище, та розмірам і можливостям організації). Безпосередньо, внутрішнє середовище організації забезпечується її керівниками та їхніми ідеями щодо функціонування системи роботи.

Обов'язкові вимоги, щоб вважатися організацією. До них відносяться:

- Наявність принаймні двох людей, які вважають себе частиною цієї групи.
- Наявність принаймні однієї мети (тобто бажаного кінцевого стану або результату), яку приймають як загальну всі члени даної групи.
- Наявність членів групи, які свідомо працюють разом, щоб досягти значущої для всіх цілі.

Виділяються шість основних ознак організації:

1. Цілі визначаються при створенні організації, можуть змінитися протягом її функціонування, але завжди служать орієнтиром, провідним організацію до успіху.

В організації існує ціла система цілей, включаючи головну мету всієї організації, цілі підрозділів і, нарешті, особисті цілі працівників.

2. Відособленість можна розуміти в тому сенсі, що організація прагнути відгородитися від оточення чисто зовні, але в більш широкому сенсі ця ознака означає і наявність власного рахунку в банку, і приналежність певного майна саме організації, а не її членам.

3. Саморегулювання. Життя організації пов'язана з вирішенням безлічі проблем, наявність від забезпечення сировиною і закінчуючи збутом виробленої продукції. Кожен день виникають десятки і сотні проблем, по яких необхідно приймати ефективні рішення. Як правило, в організації завжди є особливий центр, де зосереджені всі засоби управління, де приймається більшість рішень.

4. Наявність зв'язків між окремими елементами організації вкрай необхідні. По-перше, за допомогою цих зв'язків керівника отримує інформацію про стан справ у низових підрозділах, а по-друге, звідси випливають розпорядження, вказівки та рекомендації щодо необхідних дій. У будь-якій організації можна легко знайти такий внутрішньо-організаційний центр: тут знаходиться головне керівництво, зосереджені засоби зв'язку і управління.

5. Організаційна культура починає проявляти себе відразу після створення організації чисто зовнішніми ознаками: з'являється вивіска з її найменуванням, оформляється приміщення, може вводиться єдина форма одягу для персоналу. Потім організаційна культура набуває більш складні форми: виробляється особливий стиль відносини між працівниками і відвідувачами, з'являються приклади для наслідування, виникають традиції.

6. Стійкість є неодмінною ознакою сучасної організації, яка може перебувати під впливом ворожих зовнішніх сил, її можуть також стрясати внутрішні конфлікти. Організація повинна протистояти цим негативним силам, щоб вижити. Здатність подолати ці негативні явища за рахунок певної надмірності ресурсів, таланту і досвіду керівників і слід відносити до стійкості організації.

Обґрунтування шести основних ознак дозволяють узагальнити структурні компоненти організації.

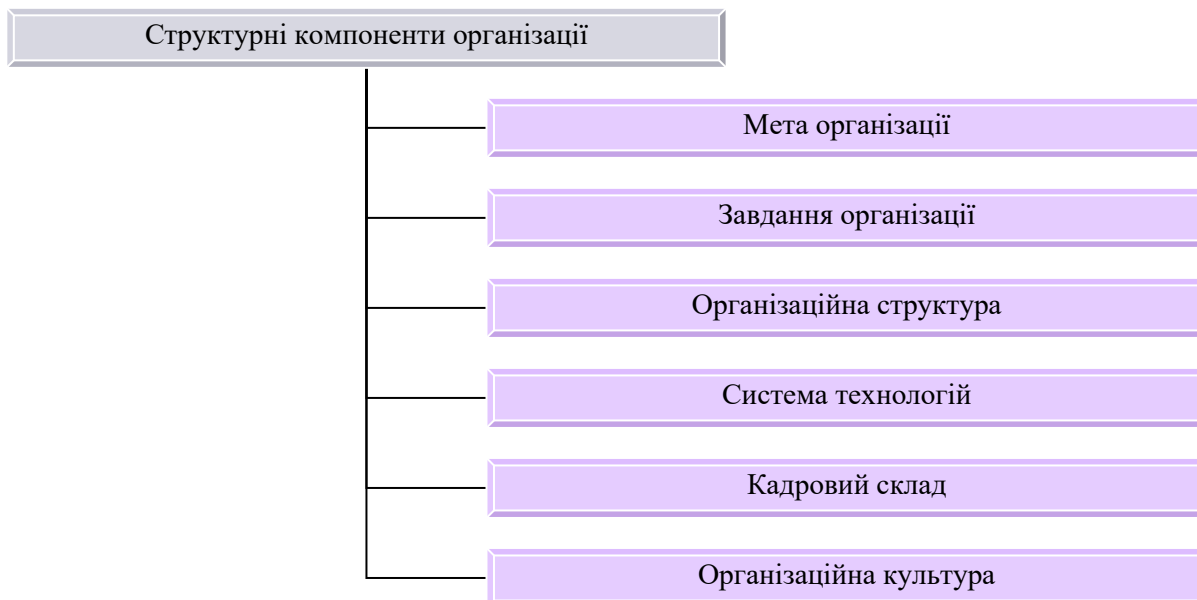

Рис. 1.1. Схема структурних компонентів організації

Цілі різних організацій можуть бути подібними або істотно різнитися. Цілі організації визначаються у вигляді моделі, структури, системи в майбутньому, можливість досягнення якої оцінюється організаторами під час проведення змагань в залежності від особистих можливостей (рівень професіоналізму, співвідношення мотиваційних бажань, поведінки та принципів). Отже, **мета організації** – це бажаний стан об'єкта або бажаний кінцевий результат діяльності. Для фізкультурно-спортивних, громадських, неприбуткових організацій – вирішення тих проблем в рамках встановленого бюджету. Зокрема, спортивні організації ставлять і реалізують не одну ціль, а кілька, які є важливими для їхнього функціонування й розвитку. Це можуть бути різного рівня змагання, проведені фізкультурно-спортивні свята, які можуть стосуватися вирішення фінансових, технічних або соціальних завдань.

Аналізуючи цілі фізкультурно-спортивної організації, слід зазначити, що діяльність кожної спортивної федерації розділяється на колегії однієї функціональної системи (суддівську, організаторську, тренерську, атестаційну, дисциплінарну, професійну, тощо...). Діяльність таких колегій в рамках різних спортивних федерацій є подібною за цілями:

1. Розвиток системи змагань, удосконалення правил змагань;
2. Організація та проведення у відповідності із встановленими правилами та нормативними документами.

Головним завданням організації – є робота, яка повинна виконуватися заздалегідь визначеним способом, в запланований термін. Особа, яка очолює одну з колегій, є на посаді, яка включає перелік завдань. Структурно, завдання можна розділити на три складові: 1) Робота з інформацією; 2) Робота з людьми; 3) Робота з матеріалом;

Наприклад: старший тренер збірної команди України виконує керівне завдання і розподіляє повноваження між тренерами збірних областей, психологом, тренерами збірної команди України команди тощо. Зокрема, один тренер працює над списками збірної і рейтингом спортсменів, інший працює зі спортсменами, а тренер з СФП організовує роботу із спеціальним спорядженням та інвентарем.

Організаційна структура організації – це сукупність компонентів і взаємозв'язків між ними, що дає змогу найефективніше провести заплановане змагання та досягати поставленої мети. Побудова організаційної структури, вибір певного її типу зумовлюється багатьма факторами. Це і специфіка діяльності спортивної організації, яка вимагає виконання тих чи інших видів робіт, і можливості, що здійснюються для перетворення необхідного і масштаби діяльності. Кожна структура організації має розподіл праці, який ґрунтується на тому, що кожен вид роботи делегується тим фахівцям, які можуть виконати її краще, ніж інші з погляду інтересів даної організації. Спеціалізованим розподіл праці може стосуватися з інформацією, роботою з людьми, а також з спортивним обладнанням і спеціальним інвентарем. Залежно від виду робіт, які лежать в основі розподілу праці відповідно йдеться про структуру управління, виробничу структуру й організаційну структуру. Звичайна структура апарату управління являє собою форму розподілу влади й відповідальності між управлінськими працівниками й сукупність формальних стосунків між ними з приводу цього розподілу.

Організаційна структура управління відіграє роль об'єднання. Якщо масштаби діяльності організації великі, то працівники у спортивній федерації об'єднуються у спеціалізовані відділи. Вибір функціональних сфер багато в чому зумовлює можливість успішної діяльності організації. Тому завдання організатора полягає в тому, щоб створити таку організаційну структуру, яка краще від інших відповідатиме вимогам функціональної спеціалізації і даватиме змогу спортивно-

оздоровчій організації ефективно взаємодіяти із зовнішнім середовищем, продуктивно й раціонально розподіляти і спрямовувати зусилля своїх колег, а також задовольняти потреби клієнтів і досягати своїх цілей з високою ефективністю.

Специфікою організаційної структури є логічне взаємовідношення рівнів управління та функціональних областей, побудоване у такій формі, що дозволяє найбільш ефективно досягати цілей організації. Зазначення функціональних областей обумовлює структуру організації і у значній мірі – можливості успіху її діяльності. Також, структура організації характеризує її будову, просторово-часове розташування її частин, взаємозв'язки між ними і являє собою впорядковану сукупність стійко взаємопов'язаних елементів, що забезпечують функціонування й розвиток організації як єдиного цілого.

Структура організації тісно пов'язана з цілями, функціями, процесом управління, роботою менеджерів і розподілом між ними повноважень. Під час організаційної структури відбувається рух потоків інформації і прийняття управлінських рішень, у чому беруть участь менеджери всіх рівнів, категорій і професійної спеціалізації.

Організаційна структура може визначатися також як форма розподілу й кооперації управлінської діяльності, в межах якої здійснюється процес управління за відповідними функціями, спрямованими на вирішення поставлених завдань і досягнення намічених цілей. Із цих позицій організаційна структура розглядається як система оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав та відповідальності, порядку та форм взаємодій між органами управління, що входять до її складу, і людьми, які в них працюють. Найпростіше *ж структуру організації* визначають як сукупність усіх її спортивних структур і органічних зв'язків між ними як по вертикалі, так і по горизонталі від начальника до безпосереднього виконавця. Та останнє визначення не досить повне, оскільки не враховує чинника людської поведінки. Поведінка людей визначає ефективність функціонування структури навіть більшою мірою, ніж формальний розподіл функцій між підрозділами. Тому організаційну структуру будь-якої комерційної фірми, банку, освітнього закладу, державної установи, спортивної організації, тощо слід розглядати з різних позицій і з урахуванням різних критеріїв.

Завдання та технологія тісно пов'язані між собою. Виконання завдань передбачає використання конкретної технології під час організації змагань. Під час проведення спортивних змагань різного рівня важливим є *система технологій*, яка необхідна для здійснення бажаних перетворень в матеріалах та людях

Найбільш вагомим компонентом технології вважається процес, за допомогою якого отримують бажаний результат організації. За своєю суттю технологія являє спосіб, який дозволяє здійснити таке перетворення.

Безперечно, технологію створення спортивно-оздоровчої організації можна визначити як систему функціональних, формалізованих (за допомогою нормативно-правових актів різного рівня і характеру) ланок організаційного характеру, які виконуються засновниками, керівниками і співпрацівниками в певній послідовності з використанням засновницьких документів. Кожна із технологій вимагає відповідної організаційної структури, яка спирається на можливості централізації і децентралізації, різної норми керованості під час виконання однотипних, часто повторюваних операцій і різнотипних робіт.

Вчений, соціолог Дж. Томпсон за основу брав технологію вирішення управлінських завдань, пов'язаних з людьми та інформацією, який виділив: 1) багатоланкові технології, що характеризуються серією взаємопов'язаних завдань; 2) посередницькі технології, в основі яких лежать зустрічі людей, які бажають бути взаємозалежними між собою. 3) прогресивні технології, які характеризуються багатосторонніми обопільними зв'язками між виконавцями з метою уточнення виконуваної роботи.

Зокрема, наведені технології дають змогу організаторам спортивних змагань проектувати чітку організаційну структуру, яка найкращим чином враховуватиме особливості застосовуваної технології.

Завжди головним фундаментом організації та проведення змагань є взаємовідносини між людьми. Люди, які працюють в спортивних, громадських організаціях, поведуться в суспільстві й на роботі по-різному, залежно від складного поєднання індивідуальних рис характеру, типу поведінки, темпераменту, рівню виховання, особливостей організаційного оточення та обставин зовнішнього середовища. Поширеним явищем є наявність індивідуальних рис особистості, що у своїй сукупності можуть формувати

потенційно активного працівника, здатного виконувати роботу з високою продуктивністю й результативністю, не гарантує його активної поведінки в певному організаційному оточенні, яке не заохочує ініціативу й підприємливість. І навпаки, людина із середніми здібностями може у відповідному організаційному оточенні прагнути до розвитку й поліпшувати результати своєї діяльності. Отже, робочий колектив впливає на людей та їх роботу в організації, формує певні норми поведінки, створює певні ціннісні орієнтири. Як поводить себе людина в суспільстві та на роботі є наслідком складного сполучення індивідуальних характеристик особистості та зовнішнього середовища. Кількість потенціальних, конкретних характеристик практично обмежена, а ймовірність того, що двоє людей будуть поводити себе однаково в одній і тій самій ситуації, практично дорівнює нулю.

Найбільш наочно люди розрізняються за своїми задатками, схильністю, очікуваннями, сприйняттями, ставленням та цінностями.

В спортивній організації існує три основних аспекти людського компоненту у ситуаційному підході до управління: поведінка окремих людей, поведінка груп, характер поведінки керівника та його вплив на поведінку окремих людей і груп. Розуміння та успішне управління людським компонентом є дуже складним.

Керівники організації мають бути переможцями. Керівники повинні прагнути до врахування розбіжностей у задатках під час визначення посади та змісту роботи конкретного виконавця. Відбір особистості, яка краще за інших спроможна виконати визначену роботу – логічний засіб підвищення вигоди від спеціалізації. При необхідності організації віддають перевагу формуванню задатків конкретного працівника для виконання специфічних завдань шляхом відповідного – навчання (саміти, конференції, круглі столи). Задатки відносяться до характеристик, які легше інших піддаються змінам. А також, важливим аспектом відмінностей між людьми є різниця у сприйнятті того, що відбувається. Одну і ту ж подію люди сприймають по-різному, а те, що дійсно відбувається, впливає на поведінку людей лише у такій мірі, у якій це сприймається самою людиною. Робоче середовище – це сукупність всіх внутрішніх компонентів як процесу управління, які модифікуються та пристосовуються до роботи організації. Система цінностей і її впровадження керівником створює таке середовище під час роботи,

яке підтримує бажаний для організації тип поведінки людей.

Ще один аспект поведінки людей – їхнє ставлення до чого-небудь. Ставлення формує сприйняття оточуючого середовища і впливає на поведінку. Так один раз сформоване негативне ставлення до підлеглого у зв'язку з результатами його праці може переноситись достатньо довго на всі інші результати праці. Якщо ставлення є індивідуальним переконанням або відношенням конкретної людини, то цінності – це загально визнане переконання з приводу того, що добре, а що погано. Кожна організація, свідомо або несвідомо, встановлює свою власну систему цінностей. Саме ця система складає організаційну культуру організації.

В управлінській практиці внутрішні компоненти не можуть розглядатися незалежно одна від одної тому, що існує їх взаємозв'язок (рис.10.1). В кінцевому результаті суттєва зміна будь-якої перемінної значно впливає на решту перемінних.

Необхідно зазначити, що організаційна культура визначає межі, в яких можливе виважене прийняття рішень на будь-якому ієрархічному рівні, використання ресурсів організації в цілому, відповідальність, напрями розвитку, регламентує управлінську діяльність, сприяє ідентифікації членів з організацією. Організаційна культура є складною структурою важливих припущень, які часто не підлягають формулюванню, бездоказово приймаються й поділяються всіма членами колективу. Це дає змогу забезпечувати гармонізацію колективних та індивідуальних інтересів працівників, мобілізувати їхню ініціативу, виховувати відданість організації, поліпшувати процес комунікації, поведінку.

Отже, формування і зміни організаційної культури відбуваються під впливом багатьох факторів. Які саме образи та об'єкти втілюватимуть культуру компанії, вирішують її керівники. Отже, свідомі цілеспрямовані зусилля керівників підприємства дають змогу сформувати в ньому таку організаційну культуру, яка буде адекватною оточенню фірми і сприятиме реалізації її стратегії. Таким чином, формування організаційної культури є логічним завершенням роботи менеджерів підприємства з іншими, розглянутими вище компонентами внутрішнього середовища, своєрідним "відображенням" їхніх змін і вдосконалення.

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що взаємозв'язок внутрішніх складових організації є обопільним і досить непростим. Зміна в одному

елементі обов'язково вимагатиме зміни ще в одному чи декількох інших елементах, причому не завжди в бажаному напрямі. Виникає потреба у фахівцях з новим комплексом організаційних знань, що спричиняє зміну структури персоналу й повноважень окремих працівників. Це може негативно вплинути на поведінку працівників, вони чинитимуть опір нововведенням. Роль "буфера" в даному разі може відіграти висока організаційна культура, яка, завдяки спільній системі цінностей, забезпечить взаєморозуміння між керівниками й підлеглими. Високий рівень корпоративної культури сприяє успішній реалізації навіть складної за масштабами і спрямованістю стратегії, а низький її рівень ускладнюватиме реалізацію і простої, традиційної для підприємства стратегії.

1.2. Сутність спортивних змагань

Спортивне змагання - це змагання (суперництво) людей в ігровій формі з метою з'ясування переваги в ступені фізичної підготовленості, в розвитку деяких сторін свідомості.

Змагання дозволяють вирішувати педагогічні, спортивно-методичні та суспільно політичні завдання. Під час спортивних змагань вирішуються ті ж педагогічні завдання, що й на заняттях фізичною культурою і спортом в цілому, тобто удосконалення фізичної, технічної, тактичної, психічної та теоретичної підготовленості. Однак при цьому всі зрушення, що відбуваються в організмі, перевершують рівень, характерний для тренувальних занять. Змагання - один з дієвих заходів підвищення тренуваності спортсмена. Особливо велике значення спортивних змагань для формування вольових рис характеру. Вони також сприяють розвитку в цілому фізкультури і спорту і дозволяють педагогічно впливати на глядачів.

Спортивні змагання - яскраве, емоційне видовище. Задоволення від спортивних видовищ виникає внаслідок співучасті у них глядача, якого приваблює високий рівень розвитку рухових якостей, сміливі та рішучі дії учасників, їх високі досягнення.

Змагання - основний елемент спортивної діяльності. Без них спорт повністю втрачає свій сенс і свою специфіку. Більш того, показано, що в розвитку людської культури різні види протиборства, змагань, ігор первинні; лише пізніше почали з'являтися і закріплюватися в практиці елементи, методи, форми підготовки до їх

участі. Спортивне змагання виступає як причина, що породила тренування, а не навпаки.

1.3. Особливості спортивних змагань

Виділяють первинні і вторинні функції спортивних змагань. Головними особливостями спортивних змагань є:

1) суворе регламентація діяльності учасників змагань, обслуговуючого персоналу та інших осіб;

2) поліфункціональність і структурність і поліпроцесуальність діяльності, що протікає в екстремальних умовах;

3) наявність у кожному змаганні процесу боротьби, протиборства, неантагоністичні суперництва, конкуренції, які виявляються в прагненні здобути перемогу, досягти максимального результату;

4) висока суспільна і особиста значущість для кожного спортсмена і самого процесу боротьби і досягнутого спортивного результату;

5) високий емоційний фон діяльності, викликаний максимальними фізичними і психічними напруженнями (нерідко переважаючими можливості спортсмена) в умови безпосередньої боротьби за результат;

6) безпосереднє або опосередковане взаємодія змагаються супротивників, при якому кожен прагне до досягнення переваги над суперниками і в той же час протидіяти їм;

7) рівність умов і порівнянність результатів кожного учасника змагань з допомогою певного стандарту з результатами інших спортсменів, знайомих з критеріями порівняння та мають можливість оцінити результат виступу. Порівняння результатів можливо, завдяки наявності ретельно розроблених правил і положень про змагання, інституту кваліфікованих суддів, технічних засобів і навичок фіксування спортивних досягнень. Рівні умови участі та справедливе визначення переможця створюють на змаганнях соціально-моральне мікросередовище, яке повніше і вільніше розкривається спортивний потенціал. Створюються передумови для прояву можливої довіри і безкорисливого обміну спортивно-технічними і духовними цінностями.

8) наявність певних форм і вимог, виконання яких дає право на присвоєння спортсмену звання «спортсмен-розрядник», «майстер спорту», «майстер спорту міжнародного класу» і «заслужений майстер спорту».

1.4. Характеристика складових частин спортивних змагань

У загальній структурі будь-якого спортивного змагання складовими його частинами є:

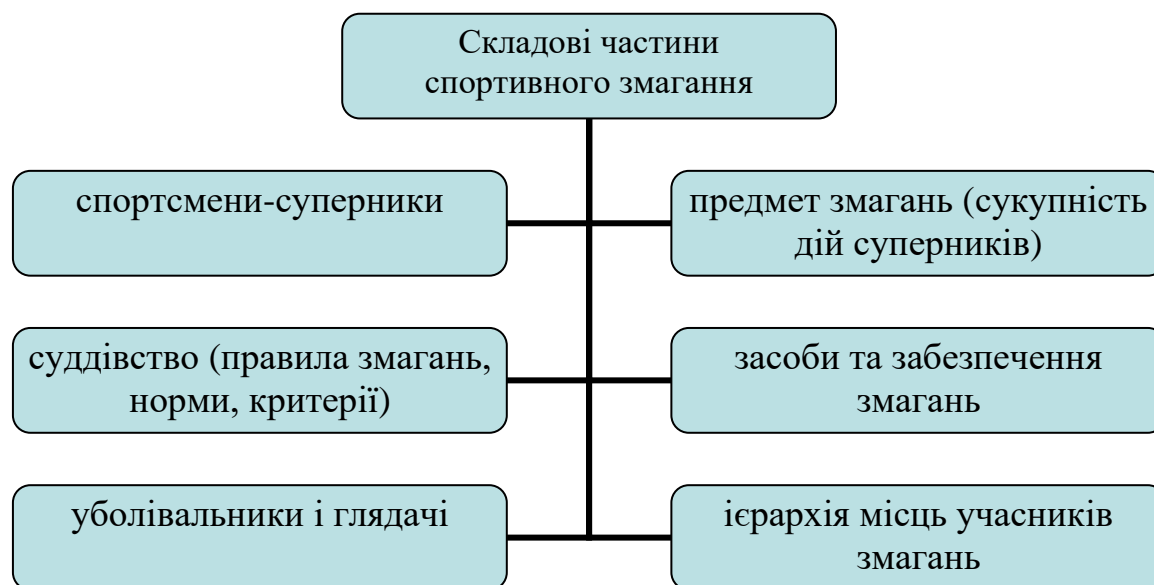

Рис. 1.2. Складові частини спортивного змагання у цілісній структурі.

Спортсмени-суперники. У спортивних змаганнях можуть брати участь не менше двох спортсменів. Можна змагатися з самим собою - прагнути досягти якого-небудь результату. Але це не буде спортивним змаганням, тому що виключається його зовнішня ознака – протиборство. Тому спортсмени-суперники і досягнуті ними спортивні результати - центральний елемент змагань.

Взаємодія спортсменів у процесі змагань виступає у двох основних аспектах: по відношенню до супротивника у формі протиборства або суперництва; по відношенню до партнерів по команді у формі взаємодії або співробітництва. Протиборство суперників або конкуруючих команд може бути безпосереднім (при жорсткому, нежорсткому, умовно-жорсткому контакті) і опосередкованим (при відсутності контакту). Співробітництво між партнерами, загальний зміст якого полягає в об'єднанні зусиль або досягнення спільної мети - спортивної перемоги, також може мати різні форми прояву: спільно взаємопов'язані дії, спільно послідовні і спільно індивідуальні дії спортсменів. Ці особливості змагального

взаємодії багато в чому визначають зміст і структуру змагальної діяльності спортсменів в тому чи іншому виді спорту. У залежності від структури зв'язків між спортсменами-суперниками і партнерами можна виділити три форми ведення змагального поєдинку: індивідуальну, групову, командну та індивідуально-групову (командну). Ці форми взаємодії змагаються спортсменів знаходять своє відображення в особистих, командних і особисто-командних змаганнях.

Суддівство змагань. Головним організатором і керівником спортивних змагань, відповідальним за їх проведення та певною мірою за досягнуті результати є спортивний суддя. Цілком очевидно, що від кваліфікованого та об'єктивного суддівства в чому залежить розподіл місць учасників змагань. Суддя відповідальний і за здоров'я учасників змагань. У всіх випадках, коли може бути завдано шкоди здоров'ю спортсменів (несприятливі метеорологічні умови, поганий стан місць занять, несправність обладнання, невідповідність одягу та взуття тощо), він зобов'язаний усунути недоліки, а при неможливості зробити це - скасувати змагання або перенести його на інший строк або в інше місце. Спортивний суддя повинен бути, перш за все, бездоганним знавцем правил змагань з цього виду спорту, чесним, об'єктивним, неупередженим, рішучим, ввічливим, спокійною людиною, який і поза змаганнями користується авторитетом і повагою.

У системі спортивної підготовки виділяють підготовчі, контрольні, підвідні, відбіркові та головні змагання.

Підготовчі змагання. Основною метою їх є адаптація спортсменів до умов змагальної боротьби, відпрацювання раціональних технічних рішень у різноманітних ситуаціях змагальної діяльності, становлення доцільних тактичних варіантів і розвиток здатності до їх реалізації в умовах гострого суперництва, придбання змагального досвіду, вдосконалення специфічних психічних якостей. Особливу роль відіграють підготовчі змагання як ефективний засіб інтегральної підготовки спортсмена.

Контрольні змагання. Вони проводяться з метою контролю за рівнем підготовленості спортсмена. У них перевіряється ефективність минулого етапу підготовки, оцінюється рівень розвитку фізичних якостей, технічної та тактичної досконалості, інтелектуальних і психологічних можливостей спортсмена, виявляються сильні і слабкі сторони в структурі змагальної діяльності. З

урахуванням результатів контрольних змагань розробляється програма подальшої підготовки, що передбачає усунення виявлених недоліків для успішного виступу у відбіркових і головних змаганнях. Контрольну функцію можуть виконувати як офіційні змагання різного рівня, так і спеціально організовані контрольні змагання. Програма їх може істотно відрізнятись від програми відбіркових і головних змагань і бути складена з урахуванням необхідності контролю за рівнем розвитку окремих сторін підготовленості.

Підвідні змагання. У цих змаганнях відпрацьовується модель змагальної діяльності, яку спортсмен передбачає реалізувати в головних змаганнях. Необхідність відпрацювання різних варіантів змагальної боротьби (наприклад, в єдиноборствах і спортивних іграх) передбачає підбір суперників, з якими можна в найкращій мірі підготувати той чи інший техніко-тактичний варіант. Підвідні змагання слід проводити в умовах, максимально наближених до умов головних змагань. Підвідними можуть бути як спеціально організовані, так і офіційні змагання.

Відбіркові змагання. За результатами цих змагань комплектують команди, відбирають учасників головних змагань. У залежності від принципу, покладеного в основу комплектування складу учасників головних змагань, у відбіркових змаганнях перед спортсменом ставиться завдання завоювати певне місце, виконати контрольний норматив, що дозволяє потрапити до складу команди і сподіватися на успішний виступ у головних змаганнях.

Головні змагання. Метою участі в цих змаганнях є досягнення перемоги або завоювання якомога вищого місця. У них спортсмен орієнтується на досягнення максимально високих результатів, повну мобілізацію і прояв фізичних, технічних, тактичних і психічних можливостей.

Підготовчі та контрольні змагання займають виключно велике місце в тренувальному процесі. Для кваліфікованих спортсменів такі змагання з часто змінюється програмою організуються звичайно з інтервалом в 1-2 тижні. Підвідні змагання плануються в основному в другій половині підготовчого і в змагальному періодах. Відбіркові і головні змагання в переважній більшості видів спорту проводяться не частіше 2-3 разів протягом року.

У зв'язку з тим, що основою спорту є змагання, для забезпечення їх функціонування в процесі історичного розвитку суспільства формується і відповідна сфера спорту. Сфера спорту - це спеціалізована соціально-організована система, яка утворилася навколо змагання. Вона включає в себе: ідеологічне, наукове та методичне управління; матеріально-технічне та фінансове забезпечення; підготовку кадрів; відбір та підготовку спортсменів і зв'язку з іншими сферами людської діяльності.

Об'єктивність і точність визначення спортивно-технічних результатів залежить від багатьох факторів:

1. Психофізіологічних можливостей спортивного судді, прямо чи непрямо впливають на процес вимірювання результатів.

2. Наявності об'єктивних засобів і способів реєстрації результатів у конкретних видах спорту. У видах спорту з метричним визначенням результатом (легка атлетика, плавання, важка атлетика і ін) ця проблема в якійсь мірі не є достатньо гострою. У видах ж спорту, в яких результат визначається в умовних одиницях і кінцевим ефектом (гімнастика, фігурне катання, стрибки у воду тощо), об'єктивність

3. Суддівства - одна з найважливіших проблем проведення будь-якого великого змагання.

Різниця в класі і досягнення змагаються спортсменів. У тих випадках, коли однаковий результат показують велику кількість спортсменів (за нинішньої точності вимірювання результату в даному виді спорту і на даний момент часу), при всьому бажанні дуже важко створити об'єктивну картину розподілу місць серед учасників цього змагання.

4. Зовнішніх умов, в яких проводяться змагання (температура навколишнього середовища, сили та напрямку вітру, вологості, поведінки вболівальників та ін.)

В даний час розробляються методи, що дозволяють підвищити об'єктивність дій суддів. До них відносяться: 1) атестація суддів на основі оцінки правильності їхніх дій спеціальним журі.

Глядачі і вболівальники. Виступ спортсмена на змаганнях практично ніколи не обходиться без реакції глядачів, аудиторії. Глядачі своєю поведінкою

створюють позитивний або негативний емоційний фон проведення змагання. Тому присутність глядачів, що підтримують спортсмена або його суперників, їх ставлення до подій на змаганнях може зробити істотний вплив на результат виступу. Недосвідчений спортсмен може мати сильне збудження і виступити гірше, ніж зазвичай, у той час як більш досвідчений учасник не так легко піддається впливам середовища і в тій же змагальній ситуації зберігає самовладання.

Залежно від ставлення глядачів до спортсмена (співпереживання), їх явних реакцій, а також психологічної близькості, яка може бути між ними, пропонується наступна класифікація глядачів (Б.Дж. Кретті):

- 1) глядачі, що складаються із значущих для спортсмена людей, реагують позитивно;
- 2) глядачі реагують позитивно, але незнайомі спортсмену;
- 3) глядачі пасивно спостерігають за діяльністю спортсмена без будь-яких реакцій на його адресу;
- 4) глядачі не виявляють вираженого інтересу до діяльності спортсмена;
- 5) глядачі реагують негативно на діяльність спортсмена.

Отже, встановлено, що на психологічний стан спортсмена і успішність його виступу на змаганнях насамперед впливають:

а) кількість присутніх глядачів на змаганнях. Емоційне збудження спортсменів збільшується в міру збільшення кількості глядачів до оптимального краю, вище якого вже не відбувається істотних змін у рівні його активності чи емоційного збудження;

б) розташування глядачів - близько чи далеко вони перебувають від спортсмена. Та чи інша дистанція від спостерігача до учасника змагань може викликати різні зміни в психічних і нервово-м'язових реакціях спортсменів. При цьому важливо також, де саме знаходиться спостерігач: збоку, ззаду або безпосередньо перед учасником;

в) виступає спортсмен один або в команді;

г) величина шуму, що надходить від глядачів, схвалення та підтримка глядачами дій спортсмена або, навпаки, недобррозичливість, агресивність. У цьому

випадку реакція спортсменів буває різною. Вона залежить від особливостей особистості учасників змагань.

Зокрема, є спортсмени на яких шум натовпу діє найгірше, незалежно від того, чи була це підтримка уболівальників або недобррозичливі вигуки. Деякі з них швидко реагують на кожен вигук й образливі зауваження з трибун, інші ж не звертають на них ніякої уваги. Спортсмени, які прагнуть до досягнень, як правило, позитивно реагують на схвалення і підтримку глядачів і показують у цих умовах кращі результати. І нарешті, у присутності ворожого числа глядачів, приїжджаючи команда зазвичай поводить себе агресивно (допускає більше порушень);

д) присутність глядачів протилежної статі: глядачі частіше позитивно впливають на чоловіків, ніж на жінок;

е) вік, підготовленість, особливості особистості, темперамент самого спортсмена.

Поведінка глядачів і можливі зміни в діяльності спортсменів, коли він починає виступати перед ними, має враховуватися при підготовці до змагань.

До умов, що впливає на результативність діяльності спортсменів-суперників, відносяться також місця проведення змагань (чинник «свого» і «чужого» поля), географічне положень місця проведення змагань (висота розташування місця змагань над рівнем моря, температура, вологість, атмосферний тиск, рівень сонячної радіації, часовий пояс і т.д.) і обладнання місць їх проведення.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ 1

1. Дати визначення поняттю «організації»?
2. Назвати основні ознаки організації.
3. Охарактеризувати структурні компоненти організації.
4. Розкрити головні завдання та структуру організації.
5. Якими мають бути керівники організації? (навести приклади)
6. Дати характеристику сутності спортивних змагань.
7. Проаналізувати особливості спортивних змагань (навести приклади)
8. Назвати складові частини спортивних змагань
9. Деталізувати систему спортивної підготовки та охарактеризувати підготовчі, контрольні, підвідні, відбіркові та головні змагання.

10. Від яких факторів залежить спортивно-технічні результати?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ЩОДО ТЕМИ

1. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. «Теорія і методика фізичного виховання і спорту». - М.: «Академія», 2002. - 480 с.
2. Максименко А.М. Основи теорії та методики фізичної культури. - М., 1999.
3. Матвеев Л.П. Теорія і методика фізичної культури: Учеб.для ін-тів фіз.культ. - М., 1991.

ТЕМА 2. АЛГОРИТМ ПІДГОТОВКИ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ

- 2.1. Загальна характеристика підготовки проведення спортивних змагань.**
- 2.2. Організація підготовки і проведення масових заходів**
- 2.3. Вимоги до організацій, що безпосередньо беруть участь у підготовці й проведенні масових заходів.**
- 2.4. Основна документація, що регламентує порядок проведення масових заходів.**
- 2.5. Основні аспекти щодо підготовки проведення спортивних змагань**

2.1. Загальна характеристика підготовки проведення спортивних змагань.

БАЖАННЯ → КОШТИ → ОРГ. КОМІТЕТ → СУДДІВСЬКА КОЛЕГІЯ →
ПРОВЕДЕННЯ.

Масові спортивні змагання та інші видовищні заходи, що проводяться на спортивних спорудах у присутності глядачів, або спортивні змагання, що проводяться в інших місцях є важливим засобом пропаганди фізичної культури та спорту, сприяють вихованню громадян України, їх активному відпочинку.

Вони повинні проводитися в умовах високої культури обслуговування, безпеки глядачів та учасників, належного громадського порядку.

У забезпеченні проведення спортивних заходів беруть участь також установи міністерств: охорони здоров'я, зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі, культури, зв'язку, внутрішніх справ, а також телебачення і радіомовлення, інші організації та товариства, які беруть участь у забезпеченні проведення спортивних заходів і дотримання встановленого порядку.

Масові заходи проводяться тільки на спортивних спорудах і у спеціально відведених місцях, що офіційно прийняті до експлуатації державними комісіями, суддівськими колегіями, при найсуворішому дотриманні всіма організаціями, які беруть у них участь, діючих норм та інших правил

експлуатації споруд, інженерних систем, спортивно-технологічного устаткування та інвентаря, відповідних інструкцій, правил.

При цьому також враховуються погодні умови та інші фактори, що можуть вплинути на хід проведення масового заходу.

2.2. Організація підготовки і проведення масових заходів

Масові заходи проводяться відповідно до затверджених планів, положень про їх проведення, спортивно-технологічних умов, програм, правил, регламентів і вимог щодо забезпечення безпеки учасників та глядачів.

Організації, згідно з планами (договорами) яких проводяться масові заходи, спорткомітети, адміністрація спортивних споруд і органи внутрішніх справ забезпечують для розгляду на комісіях при відповідних держадміністраціях підготовку необхідної інформації та матеріалів з питань, пов'язаних з проведенням масових заходів, забезпеченням безпеки учасників і глядачів. Для координації цієї діяльності створюються спільні робочі комісії, до складу яких включаються відповідні фахівці, представники вказаних організацій, інших зацікавлених відомств.

Робочі комісії, залежно від характеру масового заходу, погодних та інших факторів, що можуть вплинути на забезпечення безпеки учасників змагань та глядачів, не менш як за 4 години до початку його проведення, здійснюють оперативно-технічний огляд об'єкта (місцевості), при необхідності вживають заходи щодо усунення виявлених недоліків, складають протокол про можливість проведення цього масового заходу.

При виявленні обставин, що ускладнюють проведення масового заходу, забезпечення охорони громадського порядку, безпеки глядачів та учасників, вносять до комісій при держадміністраціях пропозиції щодо заборони проведення цього заходу, обмеження допуску глядачів до небезпечних місць об'єкта (місцевості) або проведення його без глядачів.

Масові заходи проводяться, як правило, у неробочий (вечірній) час, суботні, недільні і святкові дні. Їх початок і закінчення повинні бути сплановані таким чином, щоб відвідувачі мали можливість скористатися громадським транспортом.

При підготовці і проведенні масових заходів має бути задіяна необхідна кількість обслуговуючого персоналу і технічних засобів усіх організацій-учасників.

Зокрема, організаційні структури створюються для того, щоб забезпечити координацію й контроль діяльності колегій та спортивних працівників. Вони відрізняються між собою рівнями складності, на яких приймаються управлінські рішення.

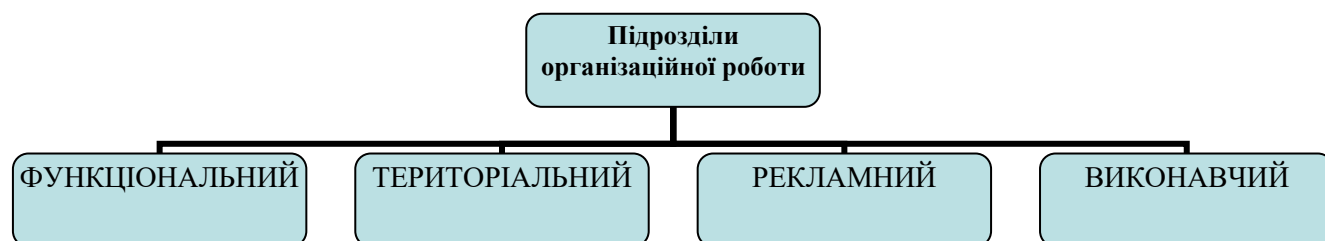

Рис.2.1. Організаційна структура підготовки та проведення змагань

2.3. Вимоги до організацій, що безпосередньо беруть участь у підготовці й проведенні масових заходів

Організації, що проводять заходи, забезпечують:

Узгодження місць і строків проведення масових заходів з відповідними держадміністраціями, адміністрацією спортивної споруди, органом внутрішніх справ: міжнародних заходів - за 3 місяці; всеукраїнських заходів - за 2 місяці; обласних, міських і районних заходів - за 1 місяць до їх початку, можливості організації реклами і продажу квитків.

Подання до органів внутрішніх справ і направлення відповідним адміністраціям спортивних споруд Положення про проведення масового заходу із зазначенням спортивно-технічних умов, програми, регламенту, інших спеціальних вимог для розробки заходів по охороні громадського порядку, забезпеченню безпеки учасників заходів і глядачів: міжнародних, всеукраїнських заходів - за 2 місяці; обласних, міських і районних заходів - за 1 місяць до їх початку.

Підготовку учасників заходів, суддів, обслуговуючого персоналу; знання і дотримання ними правил техніки безпеки і внутрішнього розпорядку.

Виконання Положення про проведення спортивного заходу з певного виду спорту, його регламенту і технології, ґрунтовні знання і виконання суддівською колегією, обслуговуючим персоналом своїх функціональних обов'язків, своєчасне прибуття учасників, дотримання ними правил змагань, норм поведінки в громадських місцях, естетичних вимог до спортивної форми.

Адміністрації спортивних споруд забезпечують:

1. Безвідмовну роботу всіх інженерних систем та систем оповіщення, що є на об'єктах, надійність конструкцій будинків і споруд, готовність трибун, шляхів евакуації глядачів і учасників, наявність обслуговуючого персоналу і його дії відповідно до посадових інструкцій, інформацію про численність проданих квитків, перепусток, що видані, у тому числі і на автотранспорт. Про виконання цих вимог адміністрацією складається відповідний акт, який перед проведенням оперативного-технічного огляду об'єкта (місцевості) не менш як за 4 години до початку заходу, подається комісії, яка визначає готовність об'єкта до проведення цього заходу.

2. Наявність, належне утримання і обладнання місць розташування учасників заходу, служби охорони громадського порядку, обслуговуючого персоналу; місць загального користування; санітарно-гігієнічний режим приміщень, арен і територій; готовність засобів пожежогасіння.

3. Спільно з організаціями, що здійснюють продаж квитків, подання за одну добу до проведення масового заходу інформації органам внутрішніх справ про кількість глядачів, що передбачається.

4. Проведення виховної та роз'яснювальної роботи з відвідувачами, особливо з молоддю і підлітками, пропаганду порядку і правил поведінки учасників, глядачів з використанням наочної агітації, місцевої радіотрансляційної мережі тощо.

5. Розміщення на спортивних спорудах (на видних місцях) знаків безпеки, вказівників, правил поведінки відвідувачів, планів евакуації та інструкцій щодо заходів пожежної безпеки. Очищення проходів, коридорів, дверей, воріт від будь-яких перешкод, що можуть заважати безпечному проходу глядачів.

6. Наявність, справність і відповідність з правилами проведення заходів спортивно-технологічного інвентаря, устаткування та місць проведення заходів згідно з їх функціональним призначенням.

7. Рекламу заходів, інформацію глядачів і учасників про правила поведінки, порядок експлуатації спортивної споруди і заходи пожежної безпеки. З цією метою разом з організацією, що проводить масовий захід, утворюється інформаційний центр (під час проведення міжнародних масових заходів за участю диктора, який може звернутися до зарубіжних глядачів з інформацією на англійській, французькій та німецькій мовах).

8. Розповсюдження, при можливості, квитків на масові заходи переважно на підприємствах, в установах, організаціях і навчальних закладах.

2.4. Основна документація, що регламентує порядок проведення масових заходів

Обов'язковою є наявність на спортивній споруді документації, що регламентує функціональні обов'язки служб, які забезпечують організацію і проведення масових заходів, у тому числі:

1. Документи, що регламентують дотримання правил технічної експлуатації спортивної споруди:

1.1. Акт комісії щодо придатності споруди до експлуатації (надійність і стійкість будівельних конструкцій і технічних систем, відповідність встановленим нормативам шляхів евакуації глядачів, забезпечення пожежної безпеки, спортивно-технологічних умов проведення заходу).

1.2. Інструкції по техніці безпеки для всіх видів технічних служб.

1.3. Інструкція з пожежної безпеки.

1.4. Інструкція з медичного забезпечення.

1.5. Посадові інструкції для працівників.

2. Документи, що регламентують загальний порядок експлуатації спортивної споруди під час проведення змагань:

2.1. Інструкція, що регламентує порядок організації і проведення масових заходів, затверджена з урахуванням місцевих умов та специфіки відповідними держадміністраціями.

2.2. Схема організації руху глядачів по території споруди, шляхів наповнення і евакуації з трибун; розташування кас по продажу квитків, пунктів харчування, гардеробів, місць відпочинку, медичної допомоги; наявність і розміщення протипожежного інвентаря і обладнання.

2.3. Правила поведінки відвідувачів спортивної споруди.

3. Документи, що регламентують порядок проведення кожного чергового (серії однотипних) масового заходу:

3.1. Положення про проведення масового заходу, затверджене організацією, яка його проводить.

3.2. Акт про готовність спортивної споруди, усіх її служб до проведення масового заходу, затверджений керівництвом спорт. споруди.

3.3. Протокол оперативно-технічного огляду об'єкта, підписаний членами робочої комісії: керівником спортивної споруди, представниками територіального органу внутрішніх справ, Державного пожежного нагляду і організації, що проводить даний захід.

3.4. Типові тексти для служби інформації спорт. споруди.

2.5. Основні аспекти щодо організації та проведення спортивних змагань

Таблиця 2.1.

Етапи організації та проведення змагань

№	Назва організаційного компоненту	Прізвище тренера	Дати виконання	Підписи
I – Етап (перед-змагальний)				
1	Визначитись та домовитись за місце проведення (зал).			
2	Розробити «Положення про змагання», затвердити у Голови федерації та в управлінні в справах сім'ї молоді та спорту.			
3	Скласти кошторис змагань та знайти спонсорів.			
4	Створити організаційний комітет.			
5	Визначити суддівську колегію			
6	Організувати апаратуру з мікрофонами			
7	Домовитись за спеціальне покриття (палестра, татамі, килим			

	для боротьби) та перевезення до місця змагань.			
8	Запросити мед працівників та швидку допомогу. Написати листа в фізкультурно-спортивний диспансер.			
9	Розробити афішу та запрошення на змагання.			
10	Запросити агента страхової компанії на зважування			
11	Запросити представників масової інформації (телебачення, газети)			
12	Запросити поважних персон. Розклеїти плакати			
13	Замовити грамоти, медалі, кубки та призи			
14	Домовитись з технічним персоналом залу			
15	Організація місця змагань (столи, стільці, банери, зони безпеки,)			
	II – Етап (безпосередньо на змаганнях)			
1	Організація зважування: протоколи, столи, ваги, суддівська колегія			
2	Початок змагань: стільці для суддів, планшетки, канц-товари, протоколи змагань, гімн, секундоміри, пояса, гонги, шоломи, вода для суддів, оцінки для вільної програми.			
3	Сценарій відкриття змагань: гімн, прапор, показові виступи...			
4	Організація обіду для суддів.			
5	Визначитись з секретаріатом, щодо виписки грамот.			
6	Нагородження першого дня змагань Нагородження другого дня змагань і закриття змагань			
7	Збір татамі та інвентарю після змагань			
	III – етап (після закінчення змагань)			
1	Зробити «Протоколи результатів змагань».			
2	Звіт головного судді.			
3	Вручити подяки за «допомогу в проведенні змагань».			
4	Подати подання, клопотання на присвоєння розрядів і звань спортсменам та суддям			

Отже, необхідно побудувати структуру управління організацією, а це означає поділити її на певні частини й делегувати цим частинам виконання загального управлінського завдання шляхом розподілу повноважень і відповідальності, визначивши інтеграційні та координаційні механізми взаємодії певних частин. Процес побудови організаційної структури відбувається поетапно, починаючи від задуму щодо майбутньої організації і закінчуючи визначенням завдань поточного адміністрування. При цьому функціональне наповнення кожної фази організаційного процесу суттєво змінюється.

У процесі здійснення організаційних змін, оскільки зміна стратегії зумовлює зміну функціональних і виробничих завдань, тобто перерозподіл повноважень і

відповідальності між виконавцями, введення нових ланок, встановлення нових комунікаційних зв'язків для координування їхньої діяльності. Незалежно від того, проектується нова чи реформується діюча спортивна організація, необхідно забезпечити її структурну відповідність вимогам ефективного управління.

Ключовими поняттями організаційної структури є її елементи, зв'язки (стосунки), рівні та повноваження. Елементами організаційної структури можуть бути як окремі робітники (керівники, спеціалісти, службовці), так і служби або органи апарату управління, в яких зайнята певна кількість спеціалістів, що виконують конкретні функціональні обов'язки.

Робота та повноваження керівників колегій дають право вирішувати всі питання розвитку керованих ними організацій і підрозділів, а також віддавати розпорядження, обов'язкові для виконання іншими членами організації (підрозділів). Повноваження організаційного персоналу обмежуються правом планувати, рекомендувати, радити чи допомагати, але не наказувати іншим членам організації виконувати їхні розпорядження. Якщо організатору управлінського апарату надається право приймати рішення і здійснювати дії, які зазвичай виконуються лінійними менеджерами, він отримує так звані функціональні повноваження.

Збільшення кількості елементів і рівнів в організаційній структурі неминуче веде до багатократного зростання кількості і складності зв'язків, які виникають у процесі прийняття управлінських рішень, внаслідок цього процес управління уповільнюється, що в сучасних умовах є тотожним погіршенню якості управління спортивною організацією. Тому велике значення для ефективного функціонування й розвитку організації має підхід до формування організаційної структури з врахуванням функціонального, елементного та організаційного компонентів.

Діяльність функціонального апарату полягає у визначенні кола функцій, які повинна виконувати система, й у виокремленні її певних підсистем. Відповідно це здійснюється через побудову "дерева цілей", вершиною якого є головна мета організації, а гілками – локальні цілі, досягнення яких забезпечує реалізацію основної мети. Досягнення цілі будь-якого рівня потребує конкретних дій, тому кожна ціль фактично відповідає певному завданню, виконання якого можливе завдяки наявності відповідних функціональних підрозділів (виробничого,

маркетингового, фінансового тощо). Таким чином, дерево цілей можна розглядати як дерево функцій-завдань, гілками якого є функціональні підсистеми організації (колегії, або організаційні групи). Організаційний аспект вирішує завдання формування складу і змісту зв'язків між елементами системи, тобто остаточно визначає її структуру. Ці зв'язки об'єднують систему в єдине ціле й дають змогу елементам взаємодіяти, виконуючи свої функції, спільно досягати локальних цілей і головної мети організації.

Досить важливим завданням у формуванні організаційної структури є вибір ефективного способу розподілу повноважень і відповідальності від керівників. **Необхідно розуміти, що для організації різних змагань необхідно** делегувати повноваження, передавати різні компетенції компетентним спортивним фахівцям. Залежно від ступеня передання повноважень розрізняють: централізовану та децентралізовану організацію.

У централізованій організації всі повноваження й відповідальність з певної функції зосереджені на контролюючій функції керівника. При організації спортивних змагань при централізованій організації це в свою чергу сприяє до: підвищення контролю різних спеціалізованих функцій; зменшенню випадкових похибок та помилок; забезпеченню раціонального розвитку всіх структурних колегій організаційної роботи. Але вважається, що така раціональність ефективна лише на ранньому етапі життєвого циклу організації.

Відповідно децентралізована організація передбачає делегування повноважень на нижчі рівні управління, що означає:

- 1) більша кількість організаційних рішень приймається на нижчих рівнях управління;
- 2) рішення, що приймаються на нижчих рівнях, є досить важливими для організації;
- 3) зменшується постійний контроль за рішеннями.

Збільшення повноважень та відповідальності надає значного розвитку у децентралізованих організаціях підвищує відповідальність підрозділів за їхню прибутковість чи збитковість, сама організація стає динамічною і перспективною.

Зокрема, сучасний керівник спортивної організації, повинен враховувати наявні тенденції і прагнути до децентралізації в управлінні, делегуючи частину

своїх повноважень на нижчі рівні управління (суддівські, атестаційні, тренерські, організаційні колегії).

Керівник може делегувати повноважень впродовж тривалого терміну, коли керівник доручає спортивному працівникові самостійне виконання завдань. У цьому разі перелік і зміст виконуваних завдань оформляється у вигляді посадових обов'язків. А також, керівник може обмежуватися разовим дорученням організаційної сфери проведення змагань.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ 2

1. Дати загальну характеристику підготовки до спортивних змагань.
2. Проаналізувати організацію підготовки і проведення спортивних змагань
3. Описати підрозділи організаційної роботи під час підготовки та проведення змагань
4. Назвати основні вимоги до організацій, що безпосередньо беруть участь у підготовці й проведенні масових заходів
5. Визначити та охарактеризувати основну документацію, що регламентує порядок проведення спортивних змагань
6. Розкрити основні аспекти організації та проведення спортивних змагань
7. Назвати елементи організаційної структури
8. Навести приклади делегування повноважень при організації змагань різних рівнів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Книжников А.Н. Основы судейства волейбола: Учебно-методическое пособие / А.Н. Книжников, Н.Н. Книжников – Нижневартовск, 2001. – 192 с.
2. Красников А.А. Основы теории спортивных соревнований: учебное пособие для вузов физической культуры и спорта /. – М.: Физическая культура, 2005. – 160 с.
3. Лахов В.И. Организация и судейство соревнований по лёгкой атлетике /сост.– М: Физкультура и спорт, 1989. – 336 с.
4. Раменская Т.И. Лыжный спорт: Учебник /Т.И. Раменская, А.Г. Баталов – М.: Физическая культура, 2005. – 320 с.

5. Раменская Т.И. Лыжный спорт: Учебное пособие для самостоятельной работы студентов /Т.И. Раменская, А.Г. Баталов – М.: Физическая культура, 2005. – 224 с.
6. Ревякин Ю. Т. Организация и проведение физкультурной и спортивно-массовой работы в оздоровительных лагерях /Ю. Т. Ревякин, А. В. Смышляев. – Томск, 2003 – 120 с.

ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

3.1. Основні питання організації спортивних змагань.

3.2. Організація та проведення загальношкільних змагань на прикладі "Малих олімпійських ігор"

3.3. Методично-організаційні поради для вчителя фізичної культури, щодо організації та проведення змагань в школі.

3.4. Делегування повноважень і обов'язків серед працівників школи.

3.1. Основні питання організації спортивних змагань.

Опції вчителів фізичної культури і спорту, організаторів змагань, спортивних суддів та спортивних лікарів, пов'язані з організацією та проведенням спортивних змагань, Рівень організації та проведення змагань розрізняється в залежно від характеру, індивідуальних можливостей, діяльності цих людей.

Однією з найважливіших функцій вчителів фізичної культури є підготовка до участі у спортивних змаганнях.

Перш ніж допускати школярів до офіційних змагань, слід не тільки навчити їх спортивної техніки і тактики, певного кола знань і розвинути необхідні рухові якості, а й навчити їх змагатися. Для цього їм необхідно брати участь з прикидками, контрольних та навчальних змаганнях. Правила в них можуть бути спрощені або змінені самим вчителем. Наприклад, зменшується кількість спроб або розміри майданчика, довжина дистанції, визначається переможець за якістю виконання спортивних вправ і т.д.

До заходів організаційно-методичного характеру, пов'язаних з проведенням спортивних змагань, перш за все відноситься складання календарного плану змагань з цього виду спорту. У ньому вказується назва змагань, терміни і місце їх проведення та відповідальні за їх організацію особи. Календар спортивних змагань по кожному виду спорту складається для хлопчиків і дівчаток та для кожної вікової групи окремо.

Важливою умовою при складанні календарного плану є традиційність намічених заходів за термінами, програмами. Це підвищує інтерес дітей до таких

змагань, полегшує організацію навчально-тренувального процесу, робить змагання більш популярними у глядачів.

Спортивні змагання є стимулом для систематичних тренувань і сприяють росту спортивних результатів, якщо вони проводяться регулярно. Доцільність участі в певній кількості змагань залежить від спортивної підготовки учнів.

Таким чином, календар спортивних змагань треба складати так, щоб намічені змагання були різноманітними за масштабом, складом учасників та умов проведення, традиційними за термінами, складом, місцем проведення.

Також, важливим в організації змагань є вміння правильно скласти положення про змагання та вчасно надіслати або довести необхідну інформацію. Якщо змагання носять командний або особисто-командний характер, в положенні вказується система визначення переможців у командному заліку. У кожному окремому випадку вона може бути різною.

Для участі у змаганнях необхідно у встановлені терміни подати заявку в попередній формі, а потім в остаточній. Попередня заявка містить бажання цієї команди брати участь у змаганнях. В остаточній заявці, наводяться дані про склад учасників та інформаційні відомості. У деяких видах спорту на початку або в ході змагань з вирішення головного судді можуть бути зроблені перезаявки, тобто замість одного учасника може бути виставлений інший і т.п. Якщо до програми включено кілька різновидів одного виду спорту, необхідно заздалегідь скласти графік змагань, тобто визначити послідовність та час проведення кожного з них. Знаючи середню тривалість виконання вправи, кількість спроб і кількість учасників, можна визначити загальну тривалість змагань і на основі цього скласти графік проведення.

На підставі поданих заявок складаються протоколи змагань. Для проведення змагань необхідно подбати про приведення місць в належний вигляд, обладнання та інвентар у повну відповідність до встановлених правил, їх високу якість для необхідної кількості учасників змагань.

Для обслуговування спортивних змагань відповідно за їх видом та масштабом, у загальноосвітньому навчальному закладі обов'язково призначається лікар та інший медичний персонал.

Найважливішим документом, що регулює проведення змагань і впливає на їхні результати, є правила змагань з цього виду спорту. У них регламентуються дії суддів та учасників, передбачаються умови виявлення переможців і, крім того, визначаються норми поведінки спортсмена, міститься перелік заборонених дій, що тягнуть за собою покарання. Таким чином, на спортсмена, що порушив правила, діє не тільки рішення судді по відношенню до нього особисто, але й свідомість, що команда зазнає втрат через його неправильні дії та вчинки.

Головним організатором і керівником спортивних змагань, відповідальним за їх проведення і, певною мірою, за досягнуті результати, є спортивний суддя, який призначається з числа вчителів фізичної культури однієї, або декількох шкіл.

Суддя має розуміти, що несе відповідальність і за здоров'я учасників змагань і за спортивні результати, які теж впливають на подальше відношення учнів. Спортивний суддя повинен бути перш за все має дуже добре знати сучасні правила змагань з даного виду спорту, бути чесним, об'єктивним, рішучим, ввічливим, спокійним, та користуватись авторитетом і повагою у інших.

Спортивні змагання у загальноосвітніх навчальних закладах використовуються для підготовки до наступних, більш відповідальних змагань.

Також, для відбору, виявлення спортивних даних і спортивної підготовленості, перевірки якості та навчально-тренувальної, виховної роботи.

Популярні в школах також *дні бігуна, стрибуну, метальника, плавця; внутрішньо класні та загальношкільні спартакіади*, до програми яких можуть входити легкоатлетичні вправи (біг, метання, стрибки), а також спортивні ігри. Можна цікаво організувати і провести змагання з чотириборства.

Великим успіхом, особливо в учнів молодших класів користуються *"Веселі старту"*, до програми яких входять рухливі ігри, комбіновані естафети, конкурси, атракціони. Спортивні змагання можна провести під девізом *"Олімпійці – серед нас"*, *"1+2"*, спортивні вечори, клуби веселих та винахідливих, ігри – вікторини фізкультурної тематики тощо.

Цікаво проходять масові комплексні змагання: *"Малі олімпійські ігри"*, *"Старту надій"*, спартакіади з парадом, оглядом строю і пісні, присвячені знаменним спортивним подіям та святам.

Перш ніж зупинитися на якійсь формі змагань, потрібно зважити насамперед на умови школи - кількість та контингент учнів, наявність спортивної бази, кліматичні умови та інше. Організація й проведення масових спортивних заходів в школі не тільки цікава справа, але й потребує доброї підготовки фахівців. Із цим завданням колективістам фізичної культури без активної допомоги керівництва і всього педагогічного колективу школи важко організувати змагання. В кожній школі протягом навчального року можна добре підготувати та провести 2-3 загальношкільних свят. Такі свята краще проводити у вихідні або святкові дні. Це дасть можливість батькам і знайомим учнів бути присутніми на спортивних змаганнях, допомогти в суддівстві або й самим спробувати позмагатися у визначених для них вправах.

Важливою умовою успішного проведення будь якого спортивного свята, змагання є створення організаційного комітету, який зможе оперативно розв'язати питання, пов'язані із святом. Велике значення має і своєчасна пропаганда свята серед шкільного колективу. До агітаційно – пропагандистської роботи, як правило, залучається фізкультурний актив школи.

Організатори свята допомагають раціонально спланувати роботу спортивних секцій з різних видів спорту, продумують спеціальні домашні спортивні завдання, влаштовують консультації тренерів та кращих інструкторів, радяться з лікарями, щоб успішно справитися із цим нелегким завданням. А учням, які братимуть участь у спортивних змаганнях, треба добре підготуватися до свята.

Успіх свята значною мірою залежить від роботи суддівської колегії. Тому до комплектування суддівських бригад для обслуговування змагань і конкурсів слід підходити дуже серйозно. Бажано за кілька днів до свят провести із суддями відповідні суддівські семінари. Не завадить добре продумати і правильно скласти положення про те чи інше спортивне свято.

Програми спортивних свят можуть бути різними за змістом, але необхідно дотримуватися єдиної схеми їх проведення: урочиста частина, показові спортивні змагання, масові змагання (конкурси, веселі естафети, рухливі ігри та атракціони), закриття свята.

В урочистій частині (відкритті) свята учасники змагань шикуються для параду, командуючий парадом віддає рапорт голові оргкомітету, керівники школи

вітають гостей свята, потім піднімається прапор змагання, починається марш – парад.

Під час показових спортивних виступів свою майстерність демонструють гімнасти, акробати, влаштовують змагання з боротьби, боксу, фехтування та інших видів спорту. Святковості та урочистості надають як індивідуальні, так і групові довільні вправи без предметів та з предметами (гімнастичними палками, гантелями, стрічками, булавами тощо).

Програма масових змагань складається з різних загальнодоступних конкурсів, рухливих ігор, веселих естафет, атракціонів.

Закриття свята повинно бути яскравим, урочистим, щоб запам'яталося учням. Обов'язковими умовами є дотримання урочистого церемоніалу нагородження переможців, опускання прапора змагань, коло пошани переможців.

Проведені спортивні змагання виховують у школярів почуття колективізму, наполегливість у боротьбі із труднощами, витримку, вміння володіти собою при поразці, почуття відповідальності за спортивну честь свого колективу.

3.1.1. Підготовка фізкультурного активу.

Спортивно – масову роботу в школі не можна широко розгорнути без допомоги фізкультурного активу. Тому з перших днів шкільних занять педагог з фізичного виховання повинен подбати про створення такого активу. Таку роботу проводять, перш за все визначаючи хто учні ДЮСШ або спортсмени розрядники. Правильно проаналізована інформація допоможе вдало підібрати фізкультурний актив, а потім правильно спланувати організаційну роботу.

Для раціональної організаційної роботи керівнику, тобто вчителю фізичної культури необхідно зробити:

1. На зборах класів обрати фізоргів і капітанів.

Записати бажаючих набути навички юних інструкторів і суддів з видів спорту.

2. Організувати семінари підготовки фізкультурного активу по групах.

Перша група – фізорги класів, члени ради фізичної культури або спортивного клубу;

Друга – юні інструктори, які проводять тренувальні заняття з видів спорту, капітани команд, які допомагають у тренування, судді з видів спорту, секретарі на змаганнях;

Третя група - активісти, які організують масові спортивні заходи;

3. Розробити тематику семінарів у кожній групі.

4. Створити раду фізичної культури.

Потрібно обрати шкільний актив – це насамперед рада фізичної культури, яку обирають на загальних зборах. Склад ради – 7-9 осіб: голова, заступник голови, секретар і відповідальні за визначені ділянки роботи.

5. Організувати навчально – тренувальну роботу:

Засідання ради фізичної культури, інструктаж фізоргів, підготовка фізкультурного активу, семінари - практикуми для юних інструкторів і суддів із спорту, організація загальних зборів фізкультурників, заняття в фізкультурних гуртках, шкільних спортивних секціях, тренування збірних команд, плавання, самостійні заняття учнів фізичними вправами.

6. Організувати фізкультурно – оздоровчу і спортивно – масову роботу:

Дні здоров'я, спортивні свята, спортивні змагання, туристські походи, товариські зустрічі, спартакіади, військово – спортивні ігри на місцевості.

7. Проводити агітаційно-масову роботу

Оформлення стендів, плакатів, випуск фотобюлетнів, стінних газет і радіогазет на спортивні теми, бесіди, присвячені охороні здоров'я, фізичній культурі і спорту, показ кінофільмів та діафільмів на спортивну тематику, проведення спортивних конкурсів, вікторин, організація спортивних вечорів, зустрічей з майстрами спорту, показові спортивні виступи.

8. Здійснювати господарську роботу:

Зміцнення спортивної бази, виготовлення найпростішого інвентарю, афіш, плакатів, контроль за зберіганням та експлуатацією спортивних майданчиків.

Після того як фізкультурний актив підібрано, його колектив проходить відповідну підготовку. З цією метою організуються короткочасні семінари – практикуми. Вчитель фізичної культури делегує та розповідає обов'язки фізорга, облік фізкультурної роботи, оформлення класного фізкультурного куточка, складання заявок, протоколів, таблиць, відомостей спортивних змагань, змагання з

рухливих ігор, тренування із подачею стройових команд, внутрішньо класні спортивні змагання.

Для підготовки громадських інструкторів з видів спорту в школі організовують семінари за ширшою і ґрунтовнішою програмою. Бо вони після закінчення семінару мають бути обізнані і з основами методики проведення тренувальних занять, і з основними правилами змагань з окремих видів спорту, вміти пояснити і показати техніку виконання фізичних вправ. Заняття з теоретичного розділу семінару проводять у формі лекцій і бесід з методичним розбором матеріалу, що вивчається, із широким використанням наочності (плакатів, таблиць, діапозитивів, відеофільмів, кінограм), з відвідуванням занять досвідчених тренерів з різних видів спорту.

Важливу роль в організації й проведенні спортивних змагань відіграють спортивні судді. Всі шкільні змагання не обходяться без допомоги юних суддів з числа учнів. І чим краща їх підготовленість, чим краще виконують свої обов'язки, тим успішніше і краще відбудуться змагання.

Теоретичні заняття семінару проводять у формі лекцій, доповідей або бесід. Учням розповідають про правила і методику суддівства, наводять приклади з практики, дають запитання слухачам, запрошуючи їх до обговорення тих чи інших питань, що можуть виникнути під час змагань. Після кожного заняття, як правило, задають домашні завдання: вивчити щойно пройдений матеріал, розв'язати 2-3 ситуації з цього розділу тощо.

3.1.2. Організація і зміст підготовчих занять

Ще на початку навчального року вчитель фізкультури визначає, кому з учнів для успішних виступів у спортивних змаганнях досить регулярно відвідувати уроки фізичної культури, кому необхідно тренуватися у спеціальних групах, хто потребує додаткової індивідуальної підготовки. Підготуватись до участі в змаганнях учням допомагають заняття в спортивних секціях, секціях загальної фізичної підготовки.

Одним учням педагог радить приділяти більше уваги вправам, що розвивають силу (вправи з гантелями, віджиманням в упорі, підтягування), іншим – більше бігати, стрибати.

Також, класні керівники мають допомагати вчителю фізичної культури. Вони серйозно ставляться до домашніх завдань з фізичної культури, контролюють їх виконання, ведуть роз'яснювальну роботу з батьками та учнями

3.1.3. Підготовка та оформлення місць для змагань

Під час проведення змагань необхідно завжди правильно і гарно оформляти місце змагань. Із класом або бригадою учнів, які відповідають за підготовку місць для змагань, проводять інструктаж, розповідають, який треба інвентар та обладнання в процесі змагань, як художньо оформити місця змагань, щоб створити святкову атмосферу.

Місце змагань з бігу на короткі дистанції розмічають білими лініями шириною 5 сантиметрів. Лінія старту входить до загальної довжини дистанції (лінія фінішу не входить). Бігових доріжок може бути від 2 до 7. Ширина кожної з них – 1 метр 25 сантиметрів. Перед фінішем креслять 5 паралельних ліній, завдяки яким визначають відстань між бігунами в момент дотику першого з них до стрічки. На рівні фінішної лінії встановлюють два стояки висотою близько 1,5 метра, щоб натягнути фінішну стрічку. Висота стрічки – 122 сантиметри для старших юнаків, 110 – для дівчат – старшокласниць, дівчаток і хлопчиків. Потрібні також секундоміри і два прапорці – один для стартера (бажано з чорно – білими клітинками) і другий для суддів на фініші.

Місце для метання м'яча. Обладнують рівний майданчик, довжиною 40 – 60 метрів і шириною 30 – 40 метрів. Доріжка для розбігу 20 – 30 метрів довжиною і 1, 25 метра шириною. Передню частину доріжки (6-8 м) роблять шириною на 4 метри. Метають м'яч від планки довжиною 3 – 4 метри, вкопаної на рівні ґрунту (або лінії). Ширина коридору для метання – 10 метрів. Коридор розмічають широкою білою тасьмою або добре помітними лініями.

Щоб легко було вимірювати результати, площу коридору розмічають паралельними лініями: першу лінію проводять, відступивши 15 метрів від планки, а потім – через кожний метр.

Сектор для штовхання ядра обладнують залізним обручем, внутрішній діаметр якого становить 213,5 сантиметра, висотою 2 сантиметри. З того боку, куди штовхають ядро, обруч накривають дерев'яним сегментом, радіус внутрішньої сторони якого становить 122 сантиметри, висота 10 сантиметрів,

ширина 11, 4 сантиметра. Від кінців сегмента під кутом 65 градусів в поле йдуть лінії, що обмежують з боків сектор. На кінцях цих ліній встановлюють прапорці. Довжина ліній сектора для шкільних майданчиків – до 15 метрів. Із центра кола радіусами від 6 до 15 метрів (залежно від віку учнів) креслять дуги, на кінцях яких встановлюють фанерні покажчики метражу.

До обладнання майданчиків широко залучають учнів. Наприклад, у шкільній майстерні під керівництвом фахівця діти виготовляють кольорові прапорці, гімнастичні палиці, щити, стенди, транспаранти, емблеми.

3.1.4 Інформаційне забезпечення місця змагань

Для забезпечення учасників та глядачів оперативною інформацією про хід спортивних змагань створюють групу кореспондентів – інформаторів, які (кожен на своєму місці) уважно стежать за подіями, що розгортаються в процесі спортивної боротьби, фіксують їх у відповідних документах (екран спортивних змагань, зведена відомість тощо) чи повідомляють через суддю – інформатора. Їхні нотатки потім використовують для спортивної стінгазети. Як правило, до цієї групи входять і юні фотокореспонденти.

Також, дуже добре, якщо шкільний майданчик радіфіковано. З допомогою мікрофона легко вишикувати класи для виходу на парад, переходу від одного місця змагань до іншого. Музика, команди по радіо створюють атмосферу урочистості, допомагають підтримувати дисципліну і порядок на майданчиках. А результати , показані учнями в процесі змагань, відразу стають відомі глядачам. Роль спортивних коментаторів виконує спеціально підготовлена група.

3.2. Організація та проведення загальношкільних змагань на прикладі "Малих олімпійських ігор"

Для підготовки до свята "Малих олімпійських ігор" створюють "олімпійський комітет", до якого входять педагоги, вожаті, спортивні активісти. Комітет затверджує програму і сценарій свята, намічає дату проведення, визначає систему підбиття підсумків "Малих олімпійських ігор" між класами. Робота знайдеться кожному: інструкторам зі спорту і юним суддям, художникам і кореспондентам. Щоб цікаво організувати і провести "Малі олімпійські ігри" в

школі, насамперед слід дотримуватися всіх ритуалів Олімпійських ігор, що надають святу особливої урочистості.

Створюються спеціальні комісії, кожна з яких очолює член олімпійського комітету. Успіх свята багато в чому залежить від чіткого й об'єктивного суддівства. До складу суддівської комісії включають спеціально підготовлених вчителів, юних суддів із числа учнів. За кілька днів до свята фізорги класів подають до суддівської колегії заявки на участь учнів у особистих і командних змаганнях олімпіади. На підставі заявок суддівська колегія готує протоколи змагань.

Учні молодших класів можуть брати участь в урочистих парадах відкриття і закінчення свята.

Приклад. У визначений час учні шикуються в колони. Символічно вони представляють спортивні делегації п'яти континентів – Європи, Азії, Африки, Америки і Австралії. На грудях юних учасників - емблеми ігор. Юні олімпійці урочисто піднімають олімпійський прапор, запалюють олімпійський вогонь і виголошують олімпійську клятву, проходять урочистим маршем.

Головний суддя підбиває підсумки змагань. Насамперед нагороджуються кращі класи, а потім на п'єдестал пошани піднімаються переможці і призери в особистих змаганнях. Переможцям вручають червоні стрічки з надписом «Чемпіон олімпіади», а призерам - стрічки з надписом «Призер олімпіади». Потім нагороджують кращих суддів, активістів, учнів організаторів, тощо..

Головний суддя дає команду: "Спустити прапор олімпійських ігор!" Чемпіони олімпіади опускають його і урочисто виносять. Юні фізкультурники з молодших класів гасять олімпійський вогонь. Головний суддя оголошує "Малі олімпійські ігри закритими". Під звуки спортивного маршу класи на чолі з фізорганами залишають спортивний майданчик.

3.2.1. Основні аспекти підготовки до змагань в школі.

До літнього свята "Малі олімпійські ігри", як і до кожного спортивно – масового заходу, треба старанно підготуватися. Дуже важливо заздалегідь все обдумати, передбачити в деталях, щоб під час проведення свята не виникло ніяких непорозумінь. Для цього створюють організаційний олімпійський комітет. До його складу входять директор школи, вчитель фізичної культури, класні керівники,

лікар, голова ради колективу фізкультури, батьки. Головою комітету обирають вчителя фізкультури. Список членів комітету затверджують наказом директора школи.

Приклад. Організаційний олімпійський комітет, який координує роботу по підготовці й проведенню спортивного свята, складається з 9 – 11 осіб: голови комітету, заступника голови комітету, секретаря, відповідального навчально – тренувальну роботу, відповідального за агітаційно – масову роботу, начальника школи фізкультурного активу, керівника бригади спортивних суддів, редактора спортивної газети, організатора шефської допомоги по роботі з учнями молодших класів, завідуючого спортивними спорудами, майданчиками, завідуючого спортивним майном.

Майже кожен із них очолює відповідну комісію, до складу якої входить 5 – 7 активістів. Обов'язки розподіляються так: голова комітету здійснює загальне керівництво, педагог фізичного виховання відповідає за навчально – тренувальну роботу (контролює роботу спортивних секцій, гуртків, груп підготовки до складання норм комплексу ГПО), готує громадських інструкторів, юних суддів, учнів до стройового огляду, представники від учнів середніх та старших класів пропагують свято серед учнів (бесіди, збори, стінні газети тощо), організовують учнів на впорядкування спортивних майданчиків, голова ради колективу фізкультури бере участь в організації спортивних змагань, підготовці громадського фізкультурного активу; ділянка лікаря - медичний контроль за тими, хто виступатиме на спортивних змаганнях. Інші члени комітету контролюють окремі види спорту (особливо, коли до програми входять плавання, стрільба).

На першому засіданні організаційного олімпійського комітету складають, обговорюють і затверджують план підготовки спортивного свята .

План підготовки вчителя фізичної культури щодо організації і проведення змагань складається з наступних аспектів

1. Скласти положення про проведення комплексних змагань;
2. Створити та визначити організаційний комітет змагань;
3. Скласти кошторис та перелік необхідного;
4. Скласти сценарій свята;
5. Визначити місце проведення парадів відкриття та закриття;

6. Подбати про наочну агітацію (стенди, афіші, плакати, гасла, запрошення, інтернет повідомлення);
7. Організувати бесіди по класах з питань фізичної культури і спорту, історії Олімпійських ігор;
8. Організувати передачі по шкільному радіо, присвячені святу;
9. Забезпечити консультації із спортивно – технічних питань проведення змагань з визначеними колеґіями;
10. Оформити виставку навчально – методичних плакатів, таблиць та навчальних нормативів з різних видів спорту, що входять до програми спортивного свята;
11. Визначити учасників показових виступів та конкурсів;
12. Провести репетиції показових спортивних виступів;
13. Провести зведені репетиції (у відповідних групах класів) стройового огляду та масових гімнастичних вправ;
14. Забезпечити музичний супровід відповідних номерів програми;
15. Організувати медичне обслуговування учасників свята;
16. Визначити склад суддівської колеґії, яка буде обслуговувати спортивні змагання;
17. Скласти список суддів та комісій, що буде оцінювати виступи зі стройового огляду та масових гімнастичних вправ команд – класів;
18. Скласти перелік необхідного інвентарю і обладнання;
19. Святково оформити спортивні майданчики;
20. Підготувати бланки технічної документації (заявки, протоколи, відомості тощо);
21. Забезпечити фотографування найцікавіших моментів та переможців змагань;
22. Забезпечити своєчасне інформування про події, що відбуваються на спортивному святі;
23. Придбати призи, сувеніри, підготувати стрічки чемпіонам, грамоти, дипломи для переможців спортивних змагань;
24. Скласти план-сценарій церемонії закриття змагань.

Вчитель фізичної культури у школі за дванадцять - десять днів до початку змагань, має скласти положення про його проведення та план - сценарій.

Після затвердження директором у школі, з ним треба ознайомити шкільний колектив. Для цього один примірник документа вивішують в учительській кімнаті, а другий - у спортивному куточку школи.

3.3. Методично-організаційні поради для вчителя фізичної культури, щодо організації та проведення змагань в школі.

Найкраще і найдоцільніше планувати змагання на кінець 4 чверті. У спортивних змаганнях, виставляючи оцінки з бігу, стрибків та метання тенісного м'яча, на якість виконання вправ не зважають. Головний критерій – показаний результат.

Спортивні змагання в школі необхідно проводити окремо для 2-4,5-6, 7-9, 10-11 класів. Першокласників запрошують на свято як глядачів або учасників конкурсів та естафет.

Приклади. Рекомендовано проводити наступні ігри

"М'яч ловцеві". У протилежних (по діагоналі) кутках майданчика (можна волейбольного) креслять по невеликому трикутнику і паралельно його стороні, на відстані 2- 3 метра проводять лінію захисників. Дві команди (по 10 гравців у кожній) розташовуються на майданчику у довільному порядку. Кожна команда виділяє одного ловця, який стає в трикутнику, і двох захисників. Вони займають позиції в коридорі, який утворено стороною трикутника і лінією захисників. Керівник стає в центрі майданчика, підкидає вгору баскетбольний м'яч. Гравці намагаються його впіймати. Потім, перекидаючи м'яч одне одному, наближаються до гравця своєї команди і передають йому м'яч. Гравці другої команди, а особливо їхні захисники, намагаються перехопити м'яч і передати гравцеві своєї команди або перекинути своєму ловцеві, який стоїть у другому трикутнику на своїй половині майданчика. Перемагає та команда, ловець якої впіймав більшу кількість м'ячів за певний проміжок часу (5 –7 хвилин). Ловець повинен перекидати м'яч не вище за підняті вгору руки захисників; захисникам і ловцеві забороняється виходити за межі відведеної ділянки.

"Відкрита схованка". На ділянці пересіченої місцевості площею приблизно 1 квадратний кілометр сховайте 15 – 20 предметів або конвертів з листами. Складіть план ділянки, дотримуючись масштабу: 1 сантиметр – 100 метрів, або 1 см – 50 метрів. На ньому позначте місця розташування схованок. Учні, користуючись планом, повинні відшукати сховані речі. Перемагає той, хто знайшов більше речей.

"Хто краще проповзе". Вибирають ділянку з густою травою і невисокими кущами. Встановлюють прапор на відстані 100 – 150 метрів від того місця, де перебуває група. Гравці за командою лягають на траву і повзуть до прапора. Вони намагається, щоб їх не помітив керівник, який стоїть біля прапора. Якщо ж керівник помітив гравця, той повинен підвестися і стояти на місці до закінчення гри. Через якийсь час керівник дає сигнал, і всі підводяться. Той, хто доповзе ближче до керівника, виграє. Гравці повинні підповзати до прапора з різних боків, на заважаючи один одному.

"Веселі старты". Доцільно проводити під час осінніх та весняних канікул. Звичайно до програми змагань входять рухливі ігри, естафети, стройовий огляд класів – команд, комплекси довільних гімнастичних вправ для масового виконання, спортивна вікторина, показові виступи провідних спортсменів, акробатичні піраміди.

Спортивні свята вводяться у річний план спортивно - масової роботи . Для проведення свята при раді колективу фізичної культури школи створюють штаб, до складу якого входять: організатор позакласної та позашкільної роботи, вчитель фізкультури, керівник початкової військової підготовки, вчителі – предметними, шкільний лікар, шкільний психолог, член батьківського комітету.

3.4. Делегування повноважень і обов'язків серед працівників школи.

Головний організатор – це вчитель фізичної культури, який здійснює загальне керівництво. Керівник початкової військової підготовки готує учнів до стройового огляду. Представники шкільного активу (старшокласники) пропагують свято серед учнів (проводять бесіди, збори, випускають шкільні газети, виступають по шкільному радіо), контролюю хід підготовки шкільних спортивних майданчиків до свята. Шкільний лікар або медична сестра здійснює медичний контроль за

учасниками спортивного свята, забезпечує медичне обслуговування. Кілька членів штабу відповідають за художнє оформлення місць змагань. Коментатора готують спеціально із числа спортсменів – старшокласників або вчителів. До його обов'язків входить представляти глядачам і учасникам команди – їхніх керівників і почесних гостей, суддівську бригаду, повідомляти результати змагань, інформувати про допущені помилки або порушення правил, коментувати хід змагань, розповідати про спортивні традиції школи, класу.

Команди комплектують із учнів одного віку (краще якщо буде команда – клас), і змагання проводять серед паралельних класів.

Вчитель фізичної культури має бути професіоналом і користуватися авторитетом лідера як серед учнів так і серед педагогічного колективу. Володіючи індивідуальним підходом вчитель може організувати з кожним роком все краще і краще змагання.

Прикладом організації і проведення змагань є наступне делегування та залучення педагогічного колективу:

1. Вчитель музики – організує музичний супровід змагань та задіює на відкриття змагань кращих учнів зі співів;

2. Вчитель малювання, образотворчого мистецтва – допомагає з учнями оформити стін газети, спортивну виставку.

3. Бібліотекар – допомагає організувати найкращий фото-конкурс та виставку спортивної та оздоровчої літератури;

4. Вчитель літератури – організує учнів (з індивідуальним або груповим виступом) оповідання, поема, вірш, тощо

5. Вчитель трудового навчання – допомагає з учнями організувати різні стрічки, олімпійські кільця, фішки, прапорці, тощо.

6. Класні керівники – займаються організацією дітей;

7. Вчитель ОБЖД, валеології – організує наочність, щодо здорового способу життя;

8. Завуч організатор – контролює та допомагає відкрити змагання;

Отже, при раціональній побудові організаційної роботи, вчитель фізичної культури контролює весь процес змагань і рівень змагань буде залежити від організаторських та інших лідерських здібностей.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ 3

1. Дати характеристику основних питань організації спортивних змагань.
2. Назвати змагання, які проводяться у школі та охарактеризувати їх
3. Наведіть приклади підготовки фізкультурного активу для проведення шкільних змагань
4. Яку організаційну роботу необхідно провести вчителю в школі для підготовки до змагань.
5. Охарактеризувати підготовку та оформлення місць змагань
6. Навести приклад організації інформаційного забезпечення
7. Розкрити організацію та проведення загальношкільних змагань на прикладі "Малих олімпійських ігор"
8. Виділити аспекти плану підготовки вчителя фізичної культури
9. Назвіть поради для вчителя фізичної культури, щодо організації та проведення змагань в школі.
10. Наведіть приклади делегування повноважень і обов'язків серед працівників школи.
- 11.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бамбуркін О.П. та ін. „Фізичне виховання в сільській школі“, „Рідна школа“, 1994, №9.
2. Жеребцов О.В.. "Физкультура и труд". Москва.1986
- 3."Інструктивно – методичні рекомендації щодо організації фізкультурно – оздоровчої роботи в навчально – виховних закладах України", Міністерство освіти України, 2006р

ТЕМА 4. СХИЛЬНІСТЬ ДО ОРГАНІЗАТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯК ОСНОВА ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ.

- 4.1. Організаційна проникливість організатора**
- 4.2. Емоційно-вольова результативність організатора змагань**
- 4.3. Якості та схильність до організаторської діяльності**
- 4.4. Навики керівництва, для організації та управління спортивних змагань**

Для досягнення високих показників в роботі колективу сучасний керівник потребує ефективних організаторських здібностей, які об'єднуються в три типи:

4.1. Організаційна проникливість організатора, що включає:

- Психологічну вибірковість — уміння приділяти увагу тонкощам взаємин, синхронність емоційних станів керівника і підлеглих, здатність поставити себе на місце іншого;
- Практичну спрямованість інтелекту, тобто прагматичну орієнтацію керівника на використання даних про психологічний стан колективу для вирішення практичних завдань;
- Психологічний такт — здатність дотримання відчуття міри в своїй психологічній вибірковості і прагматичній орієнтованості.

4.2. Емоційно-вольова результативність організатора змагань

Емоційно-вольова результативність — уміння впливати, здатність впливати на інших людей волею і емоціями. Вона складається з наступних чинників:

- Енергійність, здатність направляти діяльність своїх підлеглих відповідно до своїх бажань, заряджати їх спрямованістю, вірою і оптимізмом в просуванні до мети;
- Вимогливість, здатність добиватися вирішення своїх завдань при психологічно грамотній постановці і реалізації вимог до підлеглим. Здатність критично оцінювати свою діяльність, виявити і адекватно оцінити відхилення від наміченої програми в діяльності працівників.

4.3. Якості та схильність до організаторської діяльності

Схильність до організаторської діяльності, тобто готовність до організаторської діяльності, починаючи з мотиваційних чинників і закінчуючи професійною підготовленістю.

Хороший керівник повинен володіти наступними особистими якостями:

- 1.) Широким кругозором, жаданням знань, професіоналізмом, новаторством, творчим підходом до роботи;
- 2.) Відчуттям розуміння ситуації;
- 3.) Творчим відношенням до роботи, завзятістю, упевненістю в собі і відданістю справі;
- 4.) Нестандартним мисленням, винахідливістю, ініціативністю і здатністю генерувати ідеї;
- 5.) Готовністю до змін, відвертістю, гнучкістю і легкою пристосовністю до змін, що відбуваються;
- 6.) Прагненням до співпраці, комунікабельністю і відчуттям успіху;
- 7.) Емоційною врівноваженістю і стресостійкістю, психологічними здібностями впливати на людей;
- 8.) Лідерством і енергією особи в корпоративних структурах;
- 9.) Здатністю працювати в колективі і з колективом;
- 10.) Умінням передбачати результат;
- 11.) Внутрішньою потребою до саморозвитку і самоорганізації;
- 12.) Здатністю і умінням ризикувати, здатністю діяти самостійно;
- 13.) Відповідальністю за діяльність і за ухвалені рішення, здатністю побачити, виділити істотне;
- 14.) Мистецтвом виконувати плани.

4.4. Навики керівництва, для організації та управління спортивних змагань

В даний час виділяє наступні зразки навиків керівництва, яке необхідне керівникові при формуванні і управлінні організацією:

- уміння при управлінні враховувати поведінку підлеглих;
- здатність встановлювати і контролювати дисципліну;

- прагнення гнучко використовувати різні стилі керівництва, пристосовувавши їх до змін;
- усвідомлення виконуваної ним ролі і ефективне використання свого положення;
- розвиток і підтримка хороших відносин з тими, що оточують;
- віддача чітких однозначних вказівок і розпоряджень;
- регулярний аналіз роботи підлеглих і облік його результатів;
- стимулювання діяльності підлеглих, заохочення якнайкращих прикладів в роботі;
- системний підхід до аналізу роботи;
- кваліфіковане делегування повноважень;
- уникнення дуже частого застосування негативного підкріплення;
- створення ефективного зворотного зв'язку;
- захист персоналу організації від зовнішніх погроз;
- пошук способів підвищення результативності роботи співробітників;
- встановлення системи оцінки роботи і критеріїв успіху.

Ефективне керівництво припускає, що люди спільно координують ресурси, визначають завдання, висувають і підтримують ідеї, планують діяльність і так далі. Колективна робота дозволяє відкрити великі нові можливості, колективний підхід — вирішувати проблеми спільно. Тим самим виробляється більше ідей, зростає інноваційна здатність, зменшуються можливості для появи стресових ситуацій.

Дія керівника на колектив починається з підбору і розстановки кадрів на різних ділянках. Розстановка кадрів повинна допомагати розкриттю особистих здібностей працівників, забезпечувати зростання ефективності сукупної праці всього колективу. У рішенні цієї задачі велика роль належить керівникові, його умінню враховувати індивідуальні здібності, інтереси і психологічні особливості людей при організації їх сумісної праці. Керівник повинен уміти аналізувати і враховувати мотиви поведінки членів колективу, застосовувати диференційований підхід до людей з урахуванням їх відношення до позитивних прикладів і наявних недоліків, з урахуванням їх особистих схильностей, інтересів і психології. Успіх керівництва багато в чому залежить саме від того, наскільки керівник спирається

на колектив, на його досвід і знання, наскільки він підтримує і розвиває ділову ініціативу.

Зокрема, на ефективність діяльності великий вплив робить сталий в колективі психологічний клімат, під яким розуміють характер відносин між людьми, переважаючий в колективі настрої, задоволеність працівників виконуваною роботою і так далі. Психологічний клімат колективу багато в чому залежить від психологічної сумісності працівників. Психологічна сумісність — це здатність членів групи до спільної діяльності, заснована на оптимальному поєднанні їх психологічних властивостей.

Роль керівника в організації колективу багато в чому залежить від вдосконалення стилю і методів його керівництва, від поведінки керівника, від характеру його взаємин з людьми. Численні дослідження показали, що керівникові часто заважає ефективно виконувати свої функції нездатність співробітничати з людьми.

Результатом організаторської роботи повинна виступати тільки виконавська організаційна система. Г. П. Щедровіцький звернув увагу на те, що організація може розглядатися в двох ракурсах: 1. Як штучна освіта — штучний погляд на організацію властивий самому організаторові, оскільки той, хто цю організацію конструює і створює, завжди дивиться на неї як на своє творіння, яке він зробив і збирається використовувати як засіб, як знаряддя для досягнення своїх цілей (у цьому сенсі організації можуть бути будь-які залежно від цілей і завдань організатора, при цьому сама організація своїх власних цілей не має); 2. Як природно живе — після завершення створення організації організатор йде, залишається керівник, а організація трансформується у форму життя колективу і починає жити своїм власним життям, що з природної точки зору робить можливою появу інших цілей — цілей того колективу, який організований.

Організаторська діяльність синтезує всі види діяльності в системах. Вона вельми трудомістка і має значну питому вагу в праці керівника (до 60—80%). Предмет цієї діяльності — соціально-економічні системи, облік економічних, естетичних, технологічних, професійних і інших зв'язків і відносин, формування самого колективу як цілісної динамічної і стійкої системи.

Організатору спортивних змагань та відповідно керівнику необхідно зробити так, щоб у колективі, який ви зібралися організовувати, вас поважали і вам довіряли. *Відносини в будь-якій компанії краще всього будувати на фундаменті з довіри і взаємоповаги*, у відсутність довіри веде до розпаду колективу та порушення його роботи. Потрібно навчитися гасити всі виниклі розбіжності незалежно від приводу. Допомогти двом людям знайти спільну мову - непросте завдання, але ви, як майбутній лідер і організатор, повинні постаратися це зробити. Якщо ж помирити людей не вдається, розподіліть свою команду на групи і помістіть сперечальників в різні.

Завдання організатора - об'єднувати людей. Краще всього зробити це за допомогою загальної ідеї, цілі, перспективи. Втілюючи в життя мета, знайдіть для кожного учасника команди свою справу. Спілкуючись зі своїм колективом, потрібно постаратися дізнатися думку кожної людини, її уподобання, хобі, пріоритети, життєві цілі. Знаючи це, буде набагато простіше розподіляти обов'язки в групі. Наприклад, є люди, більш схильні до творчості. Змусити таку людину робити рутинну роботу можна, але не має сенсу, так як він не викладеться на повну. Набагато краще і продуктивніше дозволити йому розкрити свою фантазію і використовувати її на благо спільної справи. У той же час, у вашому колективі напевно знайдеться людина, а то й кілька, які люблять монотонну і рутинну роботу. У творчості вони проявлять себе погано, тому й не має сенсу давати їм таку роботу.

Іноді трапляється так, що врахувати особисті якості та пристрасті кожної людини просто немає можливості. Тоді потрібно призначити виконання будь-яких обов'язків людині, яка, на ваш погляд, з ними цілком здатний впоратися. На жаль, в цьому випадку цілком можливо невдоволення «призначеного». Знадобиться ваше вміння вмовляти і зацікавлювати. Потрібно буде донести до людини, що виконання цього обов'язку дуже важливо як для колективу в цілому, так і для нього. Адже після успішного виконання він зможе отримати нагороду.

Таким чином, з часом кожен може розвинути свої організаторські здібності, які дуже допоможуть як на роботі так і в повсякденному житті.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ 4

1. Що включає організаційна проникливість організатора спортивних змагань?
2. Дайте характеристику емоційно-вольової результативності організатора змагань.
3. Назвіть основні якості та схильність організатора.
4. Охарактеризуйте навички керівництва, для організації та управління спортивних змагань.
5. Проаналізуйте, що є результатом організаторської роботи.

ТЕМА 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ НА ВИСОКОМУ ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ РІВНІ.

5.1. Забезпечення проведення обов'язкових церемоній

5.2. Інформаційно-технічне обслуговування спортивних заходів

5.3. Права й обов'язки представника команди; Заявки на змагання.

5.4. Забезпечення проведення обов'язкових церемоній

5.1. Забезпечення проведення обов'язкових церемоній

До забезпечення проведення обов'язкових церемоній відносять наступну схему. (Рис. 5.1.).

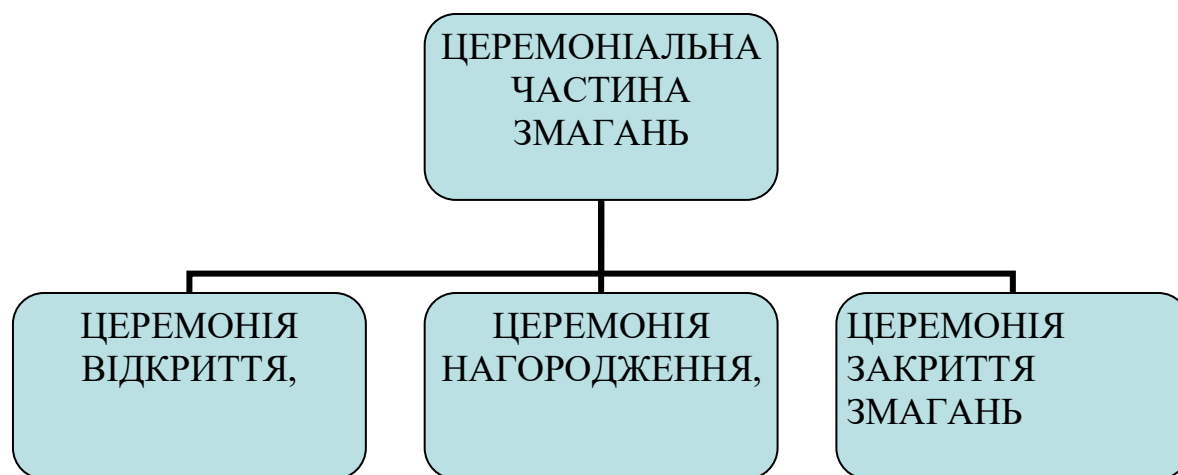

Рис.5.1. Схема церемоніальної частини спортивних змагань

Також, організатор має враховувати:

- Сценарний план церемоніальної частини спортивних змагань;
- Дії для підвищення якості змагань;
- Роботу з глядачами;

5.2. Інформаційно-технічне обслуговування спортивних заходів

Інформаційно-технічне обслуговування спортивних змагань має відбуватись правильно та з вимогами рекламного та високо-інформаційного характеру. Безпосередньо містить наступні аспекти організації та рекламної компанії (Рис.5.2).

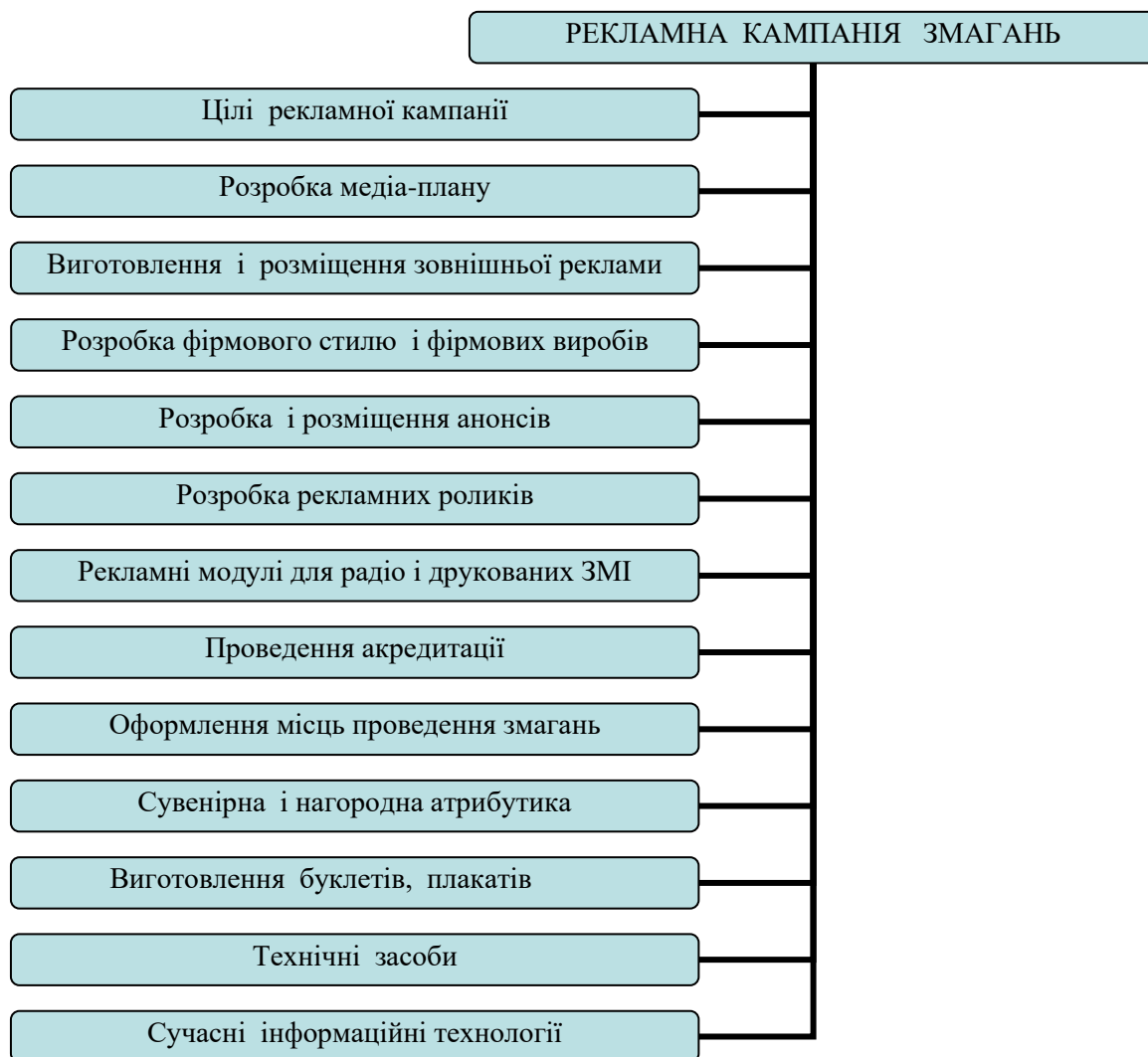

Рис.5.2. Основні аспекти рекламної кампанії проведення змагань

Основною формою організації рекламної активності спортивної федерації є рекламна кампанія. Рекламна кампанія відрізняється комплексністю дій, плановістю, цілеспрямованістю, охопленням декількох або багатьох рекламо носіїв.

Найбільш розповсюдженими серед українських дослідників реклами та маркетингу є такі визначення рекламної кампанії: рекламна кампанія – це неподільний процес. Він складається з великої кількості дій та зусиль конкретних людей, а також із ряду елементів: знання ринку, рекламної стратегії, стратегії спілкування, ідеї рекламного звернення, салогану, заголовку, рекламного тексту, сценарію відео або радіо ролику, ескізу, верстки. Усе разом, у рамках єдиного цілого, і визначає загальний ефект кампанії. Рекламна кампанія – це комплекс заходів, сукупність дій, методів, рекламних носіїв, спрямована на те, щоб максимально ефективно прорекламувати певний товар або послугу. Зазвичай задано декілька видів реклами, щоб охопити більшу цільову аудиторію, задля

досягнення більшої обізнаності з товаром або задля стимулювання продажу певних категорій товару. Рекламна кампанія – це сукупність різного роду заходів щодо надання суспільству певної інформації, що повинна позитивно позначитися на діяльності організації як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі.

Рекламні кампанії за типом проведення бувають: вибуховими, циклічними або перманентними. Тип проведення рекламної кампанії залежить від її цілей та формує стратегію медіа-активності. Розглянемо класифікацію рекламних кампаній за типом проведення, базуючись на принципах У. Уелса.

У *вибуховій рекламній кампанії* застосовується дуже багато рекламних носіїв, одночасно дуже «голосно» спортивна організація заявляє про себе через усі можливі канали впливу: візуальні, аудіальні та навіть кінестетичні (арома-маркетинг). Таку рекламну кампанію називають «*захопленням міста*». Вона ефективна при виведенні на ринок щось нового. Тривати вона може від трьох тижнів до двох-трьох місяців. Потім настає затяжна пауза не менше 6 місяців. А в деяких випадках товар відразу знаходить своє місце на ринку і потім має потребу тільки в цільовій і підтримувальній рекламі.

У *циклічній рекламній кампанії* рекламні засоби обмежені в часі, але мають певну повторюваність або циклічність. Перевагою є те, що вона не відпускає клієнта, і при цьому не вимагає величезних вкладень. Тут головне – точно визначити цикл. Іноді до циклічності спонукають конкуренти. Коли немає змоги боротися з їхньою рекламою, потрібно просто зробити перерву, а потім знову активно ввійти в медіа-простір.

У *перманентній рекламній кампанії* реклама, яка з'являється повсякчасно. Зазвичай спортивній організації дуже складно перервати „реklamний вал”, оскільки найменший спад може спричинити вже перехоплення конкурентами.

Аудиторія, на яку спрямована рекламна кампанія, прийнято називати цільовою аудиторією. Її можна характеризувати за наступними параметрами: вік; стать; соціальний статус; рівень достатку; професія; психологічні характеристики тощо. Зокрема спортивні фахівці, які будуть планувати і проводити рекламну кампанію, повинні мати детальні дані щодо сегментації аудиторії по різним критеріям.

Отже, в останні роки рекламна компанія стала необхідною умовою існування як багатьох спортивних організацій, відповідно і проведення змагань.

5.3. Права й обов'язки представника команди. Заявки на змагання.

Представники (капітани) команд, їхні обов'язки і права

5.3.1. Команда, що бере участь у змаганнях, має свого представника, який є керівником команди і несе відповідальність за організованість, поведінку і дисципліну учасників. За відсутністю представника його обов'язки виконує капітан команди.

5.3.2. Представник (капітан) команди зобов'язаний:

- знати Правила та Положення про дані змагання;
- своєчасно подати заявку та інші документи на участь у змаганнях;
- бути присутнім на спільних засіданнях суддівської колегії з представниками команд;

інформувати учасників своєї команди про рішення суддівської колегії;

- перебувати на місці проведення змагань до закінчення участі у них членів команди і залишати його тільки з дозволу головного судді змагань.

5.3.3. Представник (капітан) команди має право:

- бути присутнім при жеребкуванні;
- одержувати довідки з усіх питань проведення і результатів змагань у членів головної суддівської колегії і секретаріаті;
- бути присутнім на спільних засіданнях суддівської колегії з представниками команд;

- забезпечувати своєчасну явку учасників на змагання;

- подавати пере заявки;

- подавати обґрунтовані протести з посиланням на пункти Правил змагань.

5.3.4. Представнику (капітану) команди забороняється втручатися у роботу суддів та організаторів змагань.

5.3.5. Представник (капітан) не може бути водночас суддею даного змагання.

5.3.6. Представник (капітан) не має права перебувати біля суддівського столу.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ 5

1. Охарактеризуйте організацію забезпечення проведення обов'язкових церемоній.
2. Розкрийте організацію рекламної компанії та іншого інформаційно-технічного обслуговування спортивних заходів.
3. Дайте характеристику вибуховій, циклічній, перманентній рекламній компанії.
4. Назвіть права та обов'язки представника команди.
5. Як правильно завіряти та заповнювати заявки на змагання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Алешин В. В. Менеджмент и маркетинг на европейских стадионах / В. В. Алешин, И. И. Переверзин. — М.: Сов.спорт, 1999. — 190 с.
2. Платонов В. М. Професіональний спорт / За ред. — К.: Олімпійська л-ра, 2000. — 391 с.

ТЕМА 6. СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНИХ КОНГРЕСІВ, ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЙ

- 6.1. Специфіка проведення прес-конференцій і брифінгів.**
- 6.2. Форми проведення прес-конференцій**
- 6.3. Характеристика брифінгу для ЗМІ**
- 6.4. Основні правила проведення прес-конференцій і брифінгів**

6.1. Специфіка проведення прес-конференцій і брифінгів.

Прес-конференція є найефективнішою формою взаємодії між спортивною організацією і журналістами, тому що останні одержують інформацію з перших рук PR-фахівців організації і її менеджменту. У ній обов'язково беруть участь керівництво або люди, максимально компетентні в питанні, освітлюваному на прес-конференції. Прес-конференцію проводять, як правило, у випадку виникнення необхідності в з'ясуванні спірних питань із громадськістю і залученні її уваги до розв'язку якої-небудь проблеми. Також прес-конференції скликаються, якщо в журналістів виникло багато питань до керівництва компанії, напередодні або закінченні якого-небудь заходу (події). Прес-конференція проходить із запрошенням представників засобів масової інформації. Запрошення може бути розіслане в усі ЗМІ або вибірково. Для того, щоб прес-конференція досягла переслідуваних цілей, необхідно при її підготовці і проведенні врахувати декілька на перший погляд дрібних, але насправді досить істотних обставин.

Обставини часу проведення:

- Найкраще проводити прес-конференцію в середині тижня, тому що понеділок — редакційний день у ЗМІ і бажаної явки не вийде, а п'ятниця — день, що передує уїк-енду, день культурних програм, і це також відіб'ється на присутності журналістів;
- Оскільки відомо, що журналісти часто працюють ночами (пізні випуски, записи, монтаж, тракти і т.п.), доцільно призначати прес-конференцію в проміжку від 12:00 до 14:00, тому що з 15:00 починається здача матеріалів у редакціях, студійний час.

6.2. Форми проведення прес-конференцій

Необхідно знати, що у запрошенні на прес-конференцію повинна бути неодмінно зазначена тематика, що дозволить редакціям відправити на прес-конференцію компетентних у даному питанні журналістів. Запрошення краще оформляти як іменне і відправляти його за 5-7 днів до відкриття самої прес-конференції;

Варто знати, що прес-конференція повинна мати чіткий сценарний план проведення, що полягає із двох частин — викладу позиції компанії по проблемі і відповідей на запитання журналістів. Час на проведення кожної частини визначається організатором і залежить від позиції керівництва — чи відвести більше часу на розкриття проблеми або ж, навпаки, максимальний час виділити на відповіді;

Вести прес-конференцію може особа, відповідальна за зв'язки із громадськістю або із пресою. Ведучий обов'язково представляє журналістам учасників, серед яких бажана присутність особи, уповноваженої ухвалювати остаточні розв'язки з питань прес-конференції;

Також, доцільно провести реєстрацію учасників прес-конференції з боку ЗМІ, що дозволить аналізувати результати зустрічі по наступних публікаціях. При реєстрації дуже корисно роздавати матеріали, що повідомляють факти, що і роз'яснюють проблему, яким присвячена прес-конференція, що відгородить від неточних інтерпретацій (не так записали, почули, здалося і т.д.) і забезпечить розуміння суті питання;

Безперечно, доброзичливості і активності журналістів сприяє організація частування (прохолодні напої, кава-брейк, шведський стіл, фуршет і т.д.). Частування слід проводити по закінченню конференції, тому що організатори при цьому одержують можливість неформального спілкування, установлення більш близьких контактів, довірчих відносин, запуску потрібних слухів.

6.3. Характеристика брифінгу для ЗМІ

Брифінг — це короткий оперативний виступ перед пресою за темою певних важливих подій, які щойно відбулися. Повідомлення на брифінгу носить однобічний характер з короткою ілюстрацією конкретних фактів. Різниця між

прес-конференцією і брифінгом — у часових відрізках, які на них виділяються. Брифінг не може бути більше 20-30 хв. Такий короткий часовий відрізок припускає, що ведучий брифінгу має тримати ситуацію в руках. 10 хв, як правило, приділяється виступаючому, 10-20 хв — на блиц-відповіді на запитання журналістів. Брифінг можна провести стоячи, не розсаджуючи журналістів і виступаючих за столи. Брифінги організують у випадках надзвичайних подій, суспільних скандалів (масових отруєнь, зривів у роботі транспорту, зв'язку і т.д.), щоб дати пояснення тому, що трапилось, його причинам, негайно запобігти можливим помилкам і перебільшенням із цього приводу, розповсюджувани через ЗМІ.

6.4. Основні правила проведення прес-конференцій і брифінгів

1. Досягнути чіткого визначення теми, мети і відповідної підготовленості (статистичні дані, графіки). Необхідні змістовність і значення насиченість викладу, вичерпна аргументація будь-якої оцінки, будь-якого висновку.

2. Підготувати матеріал для роздачі. Він повинен бути складений так, начебто про все, що трапиться на прес-конференції ніхто ніколи і нічого не чув. Чим простіше термінологія і зрозуміліше суть, тим легше досягти зворотнього зв'язку з боку журналістів.

3. Докладно продумати сценарій ходу прес-конференції, враховуючи, хто що скаже, яку роль і коли буде відігравати та чи інша відповідь представника компанії.

4. Вітати журналістів доброзичливо, але не перебільшувати. Обов'язковим є представлення учасників і оголошення пропонованого плану конференції.

5. Використовувати максимально короткі доповіді і демонстрацію будь-якого наочного матеріалу, оскільки журналісти постійно чують нові заголовки для своїх статей і повідомлень.

6. Використовувати логічно послідовну аргументацію, уникаючи внутрішніх протиріч у повідомленні.

7. Запланувати досить часу на запитання журналістів, не створюючи ситуацію фрустрації, незадоволеності у зв'язку з несправдженими очікуваннями.

8. Відслідковувати тривалість прес-конференції — максимум 40 хв, після чого забезпечити можливість роботи журналістів з окремими учасниками.

9. Пам'ятати, що журналісти не вірять в альтруїзм. Тому слід не заперечувати своїх власних бізнес-інтересів, але чітко і упевнено презентувати користь ідеї або продукту для третіх осіб; кращий варіант — коли ясно видна вигода для обох сторін одночасно.

10. Намагатися бути щиро, підкреслено доброзичливим стосовно всіх журналістів. У журналістів існують такі професійно значимі особистісні якості, як загострене почуття справедливості і високорозвинене почуття власної гідності.

Презентація

Презентація — самостійна акція, яка може виступати у формі прийому, представлення компанії, перших осіб, нової продукції компанії запрошеній аудиторії. Як правило, презентація компанії проводиться із приводу її відкриття або створення, щорічної демонстрації нових досягнень, нових видів продукції, послуг, нової особи компанії. Презентується те, що можна побачити, доторкнутися, спробувати або прочитати. При виході на нові ринки збуту також організується презентація компанії в країні, де відкривається філія, підрозділ або представництво. Презентації відрізняються від прес-конференції насамперед більшою кількістю запрошених від різних суспільних кіл, більшим акцентом на культурну програму, а головне — тематикою. Якщо прес-конференції звичайно присвячені проблемним темам, то презентації пов'язані з певними конкретними результатами в діяльності компанії, до яких є зміст залучити увагу ЗМІ та громадськості. Презентації влаштовуються для потенційних споживачів, покупців, партнерів, інвесторів, обов'язково запрошуюються представники ЗМІ. Тривалість презентації в кожному конкретному випадку залежить від матеріалу, що представляється. Природною особливістю всякої презентації є обмеженість її тривалості. Презентація, як і прес-конференція, передбачає сесію питань-відповідей.

Проведення презентації включає наступні етапи (Рис.6.1.)

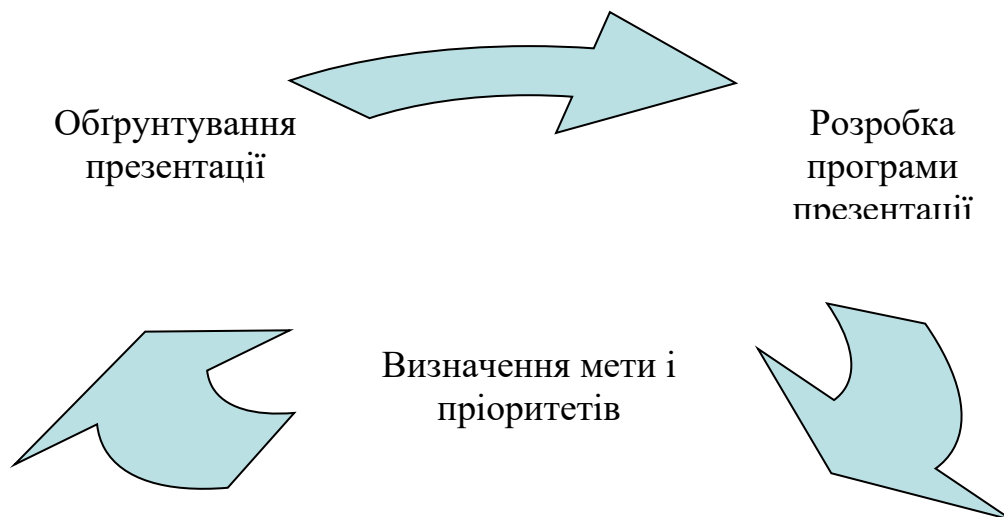

Рис. 6.1. Етапи організації та проведення презентації

1. Визначення мети і пріоритетів компанії в області залучення нових клієнтів, формування іміджу компанії, залучення нових партнерів, у тому числі вигідних постачальників, інвесторів, поліпшення відносин з місцевими органами влади, певними колами громадськості.

2. Обґрунтування концептуалізації презентації шляхом формування ідеї, визначення місця і строків проведення, складу учасників і розмірів сукупних витрат. Доцільно починати презентацію в другій половині дня, її тривалість не більш 4 год, у тому числі урочиста частина і культурна програма — 1,5-2 год, фуршет — 2 год.

3. Розробка програми презентації. Призначається відповідальний (ведучий), що займає високий пост в адміністрації компанії і володіє ораторським мистецтвом та навичками міжнародного етикету. Як правило, сценарій презентації наступний:

- ◇ ведучий представляє керівників компанії і важливих гостей;
- ◇ показуються рекламні фільми тривалістю 7-12 хв із сюжетами, що відбивають ідею презентації (інноваційність, суспільна значимість, актуальність і оригінальність об'єкта презентації);
- ◇ ведучий надає слово керівникам компанії для коротких повідомлень на 2-3 хв. із демонстрацією зразків, макета нових видів продукції, технологій;
- ◇ приділяється час на запитання присутніх і відповіді на них керівників компанії і провідних спеціалістів;

◇ ведучий надає слово гостям для виступу з побажаннями, коментарями, поздоровленнями, реченнями і конструктивними зауваженнями; передбачається вручення сувенірів, пам'ятних альбомів, значків, адрес;

◇ заключна частина припускає проведення банкету, фуршету, неформальний обмін інформацією, контакти і інші форми ділового PR-спілкування.

Також, ведучому презентації чи організатору варто знати типи питань, здатних нести загрозу для презентації: питання - сховане заперечення, захисне питання, питання-випробування, питання-демонстрація, питання-виклик і т.п.

1. Питання-заперечення — задається в ситуаціях, що суттєво загрожують інтересам того, хто це питання задає. Упоратися із цим можна за допомогою звичайних прийомів:

- ◇ не займати оборонну позицію;
- ◇ переформулювати питання для себе;
- ◇ не вступати в пропоновану суперечку;
- ◇ згадати про вигідну сторону справи.

2. Питання-переадресація — задають у випадках, коли пропозиція ведучого може зачепити інтереси того, хто поставив запитання. Звичайний спосіб успішно впоратися — це переадресувати питання самому задаючому, добитися, щоб він розговорився, потім, якщо є ускладнення, дозволити питання на фактичному рівні, передати його іншим членам групи.

3. Питання-демонстрація — задають із метою показати колегам, як добре поінформований той, хто задає питання. Тут доречно публічна похвала знань опонента, що підтверджують те, наскільки він обізнаний і компетентний.

4. Питання-випробування — призначений для перевірки знань і досвіду ведучого. Основне тут — не виправдовувати свого незнання і некомпетентності в данім питанні. Корисно пообіцяти тому, хто задав питання, з'ясувати невідоме і виконати цю обіцянку.

5. Питання-компроміс — задається, коли опонент висловлює деяке судження, конфліктне за своїм походженням. Спрямований на попередження виникнення конфлікту і примирення сторін шляхом перефразовування висловлення, що прозвучало, із пом'якшенням формулювання.

6. Питання-виклик — звучить, коли ведучий висловлює деяке судження, що необережно зазіхає на галузь знань одного із глядачів. Оптимально — миттєво відступити, зберігаючи гідність, повертаючи опонентові права в його володіннях і по можливості запитати в нього ради.

7. Питання-попередження — задається, коли опонент висловлює різке судження, конфліктне по суті. Спрямований на попередження виникнення конфлікту шляхом демонстрації своєї рішучості відстоювати свою точку зору і здатності її раціонально аргументувати.

У цілому важкі запитання найкраще переадресувати колезі-експертові, іншому члену аудиторії, запропонувати для загального обговорення. Можна також відкласти відповідь на складне питання, дати собі час для обмірковування, але обов'язково повернутися до нього надалі. У кожному разі їх не можна замовчувати, іти від них, це може створити на підготовлену аудиторію, спокушену у веденні дискусій, вкрай несприятливе враження і породити недовіру до всієї повідомленої інформації.

Також, важливо знати, що «прес-туром» прийнято називати захід, підготовлений службою по просуванню організації спеціально для журналістів, розрахований на досить тривалий час (кілька годин, день, кілька днів) з метою одержати в результаті публікацію об'єктивних журналістських матеріалів про свою компанію в засобах масової комунікації. Метою організації прес-тура не обов'язково повинне бути знайомство з діяльністю всієї компанії або, наприклад, життям населення невеликого провінційного міста (якщо адміністрація останнього прагне налагодити гарні стосунки з місцевими журналістами), для цього досить і переконливого інформаційного приводу. Безпосередній роботі з журналістами в день проведення прес-тура передує досить трудомісткий період підготовки, що включає тривалі переговори як всередині організації, так і зі ЗМІ. Відділ по зв'язках із громадськістю уточнює з керівництвом мету проведення прес-тура. Це означає, що прес-тур слід присвячувати або чомусь значному, вже досягнутому, або перспективному розвитку організації (району, наукового напрямку). В останньому випадку (прес-тур, що працює на перспективу) важливе ознайомлення громадськості через засоби масової комунікації із цими планами, а також, можливо, пошук партнерів і інвесторів. Для фахівця зі зв'язків із громадськістю

важливо відразу ж після ухвалення рішення про проведення прес-тура одержати від керівництва документи (накази), у яких є мета і дата прес-тура, а також зазначені прізвища осіб, відповідальних за його підготовку і проведення. Далі визначаються об'єкти огляду для журналістів і призначаються фахівці, які будуть давати пояснення на кожному з об'єктів. Вибирається маршрут прес-тура, і призначаються відповідальні за проведення заходу в кожній із запланованих зупинок тура. Усі обов'язки по забезпеченню ефективної роботи і здійсненню контактів зі співробітниками адміністративно-господарського сектору компанії здійснюють фахівці відділу по зв'язках із громадськістю. Цей же відділ займається налагодженням і підтримкою регулярного зв'язку із засобами масової комунікації на підставі наявної в організації бази даних ЗМІ і регулярних контактів з ними, встановлює початковий поіменний список журналістів, присутність яких у зазначений день було б бажане і корисно. Частина журналістів, подякувавши за запрошення і виразивши жаль із приводу неможливості прийти, проявляють зацікавленість і просять надіслати всі матеріали, пов'язані із цією подією. Звичайно, таке прохання завжди слід задовольнити. Безпосередньо із представниками ЗМІ підтримуються регулярні контакти:

1. Необхідно відправляти прес-реліз — анонс із коротким повідомленням про майбутній прес-тур і запрошення прийняти в ньому участь;
2. Також, через деякий час у редакції направляється новий прес-реліз із докладною інформацією про цілі прес-тура з повідомленням деяких його деталей;
3. За декілька днів до прес-тура спортивна організація (федерація з виду спорту) в телефонному режимі уточнює обліковий склад представників ЗМІ, включаючи радіо і телебачення, їх вимоги по забезпеченню технічної сторони їх роботи;
4. Протягом періоду підготовки до прес-тура PR-відділ готує спеціальний прес-кіт, який вручається журналістам або по їхньому прибуттю, або при від'їзді; також готуються для роздачі журналістам додаткові довідкові матеріали про організацію і її виробничу та технологічну специфіку на той випадок, якщо вони мають намір зробити великий матеріал по темі прес-тура.

Отже, при організації повномасштабного прес-тура в необхідно продумати такі блоки заходів, як:

- зустріч на вокзалі або в аеропорті, розміщення, інструктивна зустріч із викладом деталей перебування на території компанії (в місті);
- супровід журналістів по всьому маршруту прес-тура;
- харчування, вечірнє дозвілля, культурна програма;
- відвідування профільних для тематики заходів і об'єктів;
- підсумкова зустріч, підведення результатів поїздки, проводи на вокзал або в аеропорт.

Взагалі інфраструктура організації прес-тура цілком компенсується його PR-ефективністю, оскільки саме в поїздках, у процесі спільної трудової діяльності, виникає неформальне, довірче спілкування, установлюються тісні контакти, утворюються міцні міжособистісні зв'язки з журналістським пулом і окремими його членами, які надалі здатні принести реальні дивіденди для PR-фахівця і компанії.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ 6

1. Проаналізуйте важливість проведення прес-конференцій і брифінгів.
2. Охарактеризуйте специфіку проведення прес-конференцій
3. Назвіть основні форми проведення прес-конференцій
4. Дайте загальну характеристику проведення брифінгу для ЗМІ
5. Визначте та обґрунтуйте основні правила проведення прес-конференцій і брифінгів
6. Охарактеризуйте презентацію спортивних змагань
7. Назвіть основні етапи організації та проведення презентації
8. Які типи питань має знати ведучий чи керівник при організації презентації?
9. Яку роботу організатору необхідно здійснювати взаємодіючи із ЗМІ?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лукашенко М.А., Баранов Д.Е., Демко Е.В. PR: теорія і практика. Підручник. – М., 2009.
2. А. Малькевич, В. Барежев. Організація и проведення PR-кампаній. – СПб: ПИТЕР, 2009.

3. Почепцов Г.Г. Паблік рилейшнз: Навч. посіб. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
4. Тихомирова Є.Б. Зв'язки з громадськістю. Навчальний посібник. — К.:НМЦВО, 2001.
5. Шарков Ф. І. Паблік рилейшнз, 4-е видання. – М.: Дашков і К, 2010.

ТЕМА 7. РОЛЬ СПОРТИВНОГО СПОНСОРСТВА ТА ЕСТЕТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ.

7.1. Загальна характеристика спонсорства та розробка спонсорських пакетів;

7.2. Естетичні особливості організації і проведення спортивних змагань.

7.1. Загальна характеристика спонсорства та розробка спонсорських пакетів;

Спонсорство - діяльність надзвичайно багатогранна. Проблема залучення спонсорів до розвитку фізичної культури і спорту гостро стоїть як в теоретичному, так і в практичному сенсі. Спонсорський внесок від організацій чи підприємців це фінансові кошти, або майно, надання послуг. Зокрема - це плата за рекламу, а спортивна організація виступає в ролі рекламодавця. Спонсорство - це не безоплатна благодійність, а сплачена комунікація з унікальною аудиторією.

Спонсорство слід відрізнити від меценатства (заступництво мистецтва і спорту, безоплатно). Якщо перший вид (спонсорство) діяльності ґрунтується на принципі «послуга за послугу», то другий (меценатство) - на ідейних міркуваннях.

Спортивне спонсорство включає в себе спортивну рекламу, зв'язок з громадськістю, сприяння збуту товарів і послуг.

Зазвичай фірми-спонсори переслідують такі основні цілі, як перенесення іміджу на товар або послугу, що забезпечує підвищену популярність рекламованого товару і послуги.

У свою чергу, спортивна організація отримує спонсорський внесок, з якого організовується та проводиться:

1. Організація заходу (оренда приміщення, необхідне обладнання та інвентар, проживання учасників, харчування та ін);
2. Оплата роботи технічного персоналу (техніки, вантажники, охорона, прибиральники, та ін);
3. Оплата роботи спортивного персоналу (судді, секретаріат, лікар та ін);

4. Розважальна програма на відкритті та закритті змагань: конкурси, розіграші, група підтримки, запрошені зірки, «спеціальні» матчі; майстер-клас, ведучі, та ін.;

5. Рекламна компанія спортивного змагання: розробка емблеми, тематичного сайту, робота операторів і т.д.);

6. Призовий фонд, призи;

7. Страхування учасників; оплата роботи менеджменту і маркетингу змагань.

Хоча для спонсорів простіше просто купити на ту ж суму медіа-простір, але спортивні змагання зазвичай цікаві для ЗМІ, спортивні зірки популярні і мають яскраві об'ємні образи, що демонструють позитивні цінності, з самим спортом пов'язаний широкий асортимент товару та послуг, а саме дійство зазвичай відбувається на тлі позитивної емоційної участі величезної маси глядачів. Тому, відбувається максимум вигоди компанії прийнятті рішень про спонсорському участю. Саме тому сьогодні спонсори все частіше підтримують не види спорту як такі, а найбільш видовищні спортивні змагання та найкращих спортсменів-кумирів публіки.

Необхідно враховувати наступні елементи, які роблять спонсорство спортивного змагання більш привабливим (Рис.7.1.)

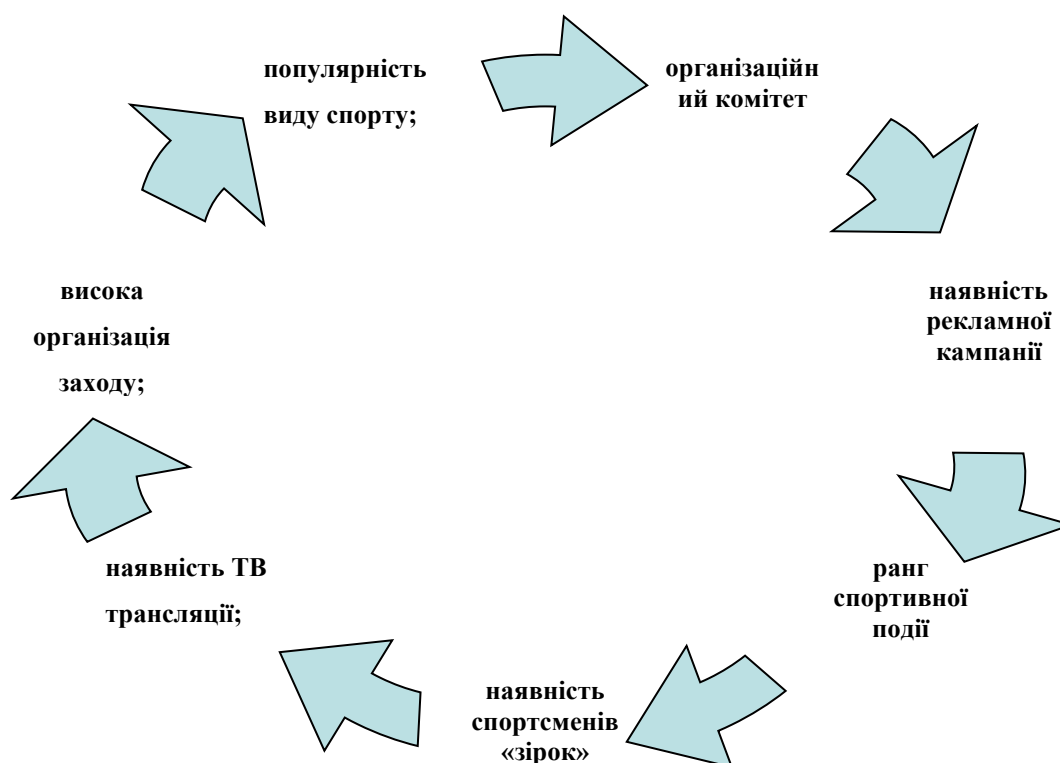

Рис.7.1. Актуальні елементи спонсорства для проведення спортивних змагань

Спонсорство дає широкий спектр можливостей рекламного впливу на учасників та вболівальників спортивного заходу.

Безпосередньо спонсорство дозволяє донести своє повідомлення до широкого спектру споживчих груп або доставити його, повідомлення, в точний охоплення вузьких цільових аудиторій. Це допомагає оптимізувати комунікаційний портфель. Зростаюча конкуренція на ринку змушує фірми шукати нові способи просування і контакту з цільовою аудиторією, яка у спортивних змагань дуже широка. Спонсорство дозволяє перенести яскраві емоційні переживання, пов'язані з максимально цікавими, яскравими спортивними подіями на торговельну марку.

У регіонах цього немає, тому тут будь-який значущий захід стає дійсно подією. Особливо це важливо, якщо статус цього заходу підвищується участю серйозної компанії. Ефектне спортивне видовище робить вболівальника емоційно відкритим і розкутим - це підвищує ефективність сприйняття їм інформації про компанію-спонсора та не викликає негативного ставлення до рекламних роликів, транслюється в перервах спортивних подій. Спонсорство дозволяє вибудувати зв'язок між досягненнями спортсмена або команди з цінностями і професійними якостями спонсора, підвищуючи ефективність формування іміджу брэнда, і істотно знижуючи вартість контакту з одним потенційним споживачем. Спонсорство дає можливість зміцнити корпоративний дух компанії, відносини з співробітниками і управляти їх мотивацією.

Співпраця спортивних федерацій зі спонсорами переслідує дві мети. По-перше поліпшення, фінансового становища федерації, по-друге, активізацію роботи з громадськістю в інтересах розвитку відповідного виду спорту (збільшення числа займаються, зростання престижу і т.д.).

Спортивні федерації беруть на себе зобов'язання по відношенню до спонсорів, які проявляються в основному рекламою товарів і послуг в різних формах. Співпраця спортивних федерацій зі спонсорами робить необхідним або підвищувати кваліфікацію співробітників федерації або змінювати підходи в підборі кадрів, або користуватися послугами комерційних компаній. Спонсорство,

на відміну від благодійництва, робиться в комерційних інтересах, тому до спонсорів слід ставитися як до клієнтів, ділових партнерів, а не як до меценатів і покровителів.

У 70% спортивних федерацій передбачена посада відповідального за рекламу і зв'язок зі спонсорами. Інші 30% спортивних федерацій постійно, або від випадку до випадку користуються послугами агентств, причому, не тільки класичних рекламних, але і спеціальних, які займаються виключно комерційною реалізацією спорту.

Кожен вид спорту має своїх шанувальників. Взаємодії спонсора та людей, що виявляють інтерес до розвитку даного виду спорту, створює необхідні передумови покупки товару спонсора, робить спортсменів і любителів спорту потенційними покупцями. Компанії отримують вигоду, використовуючи спортивне спонсорство у власних маркетингових програмах (таких, як реклама і просування товару). Можливість помістити рекламу на стадіоні, на спортивному майданчику, на спортивній формі, підтримує постійний інтерес до рекламованого товару і послуг.

На всіх змаганнях цей вид спонсорства дає дуже гарні результати. Будь-яка реклама помітна тисячам людей, які прийшли на змагання. Але більш важливо те, що вона може бути показана по телебаченню, потрапити в газети, журнали і в звіти про даному заході і таким чином привернути увагу мільйонів можливих споживачів.

Для того щоб вийти на широкі маси споживачів, спонсору необхідно мати добре помітні знаки його асоціації з даним заходом. Це може бути досягнуто не тільки щитової рекламою, але і згадкою назви фірми на нагрудних номерах учасників. Для глядачів, які прийшли на змагання, використовуються програми змагань, де є інформація про спонсора.

Безпосередньо ім'я спонсора обов'язково згадується в ході трансляції того чи іншого заходу, спортивного змагання та ін.. Спонсор може стати об'єктом уваги засобів інформації найчастіше тільки в силу своєї причетності до тих чи інших спортивних заходів. Також, важливу роль відіграє персональна пропозицію товару. Компанія-спонсор часто використовує спортивний захід в якості місця для розваги

покупців. Покупець, запрошений на спортивний захід, отримує естетичну насолоду, що підвищує шанси на вчинення торгової угоди.

Поряд зі спортом вищих досягнень, повинна зростати спонсорська підтримка масового та оздоровчого спорту, а також спортивних талантів. Спонсори повинні мати на увазі, що багато розчарування в ефективності цього виду діяльності пов'язані з очікуванням негайних практичних результатів після здійснення спонсорської акції. Спонсорство може дати вигоду всім, хто в нього залучений безпосередньо, а також суспільству в цілому, тільки, як правило, через певний проміжок часу. Спорт як сфера спонсорської діяльності повинен створювати необхідні організаційні передумови професійної самореалізації: спортивні організації все більше потребують штатних фахівців, які володіють ноу-хау з питань менеджменту і маркетингу в цілому, ринкової комунікації та спонсорства зокрема.

Взаємозв'язок спортивної організації та спонсора є результатом усвідомлення соціальної відповідальності, і має такі характеристики, як цілеспрямованість, взаємозалежність, наполегливість.

Спонсорська діяльність здійснюється з використанням специфічного механізму, елементами якого є планування, організація, керівництво та контроль спонсорських заходів.

Проектування і планування спонсорської роботи потребує:

1. Мотивація внутрішньо-фірмового співробітництва, створення порівняльних конкурентних переваг тощо) і специфічних (збільшення збуту на різних сегментах ринку; експертиза якості спортивних товарів в умовах змагальної боротьби й ін) - цілей спонсора;

2. Обсягу і конкретних форм (фінансові кошти, товари, послуги), спонсорської підтримки та ін..

3. Спонсорської стратегії: вибір конкретного суб'єкта та об'єкта спонсорства; зміст спонсорської посилки;

4. Спектра "зустрічних послуг", що надаються спонсору (розміщення товарного знака на спортивних спорудах, спортивній формі, бігборди, плакати, флаєри.

Для організації спонсорства необхідно виділити наступні аспекти:

1. призначення відповідального працівника, в основні обов'язки якого входить планування спонсорської діяльності;
2. вивчення позиції (місця розміщення) спонсорської посилки на спортивній споруді, обладнанні, формі, з урахуванням специфіки виду спорту і трансляції спортивних змагань по телебаченню;
3. реєстрацію вступників пропозицій про спонсорство, їх класифікацію, аналіз і т.д.

Як відомо спонсорство - процес непередбачуваний, в результаті чого окремі види спорту процвітають, а інші ведуть запеклу боротьбу за спонсорську підтримку. Фірми-спонсори прагнуть підтримувати тих спортсменів, які вже довели, що вони перемогли. Спонсорські гроші найчастіше осідають в кишенях спортивної еліти і не впливають на перерозподіл ресурсів.

Спонсорство того чи іншого заходу зазвичай вимагає значних витрат часу, зусиль, засобів і т.д.

Оскільки компанії очікують обіцяного їм ефекту від їх спонсорства, вони захочуть упевнитися в тому, що вони його отримають. Зазвичай організатори змагання дуже зайняті, і можуть забути про своїх спонсорів у ході змагання. Треба пам'ятати, що переконати вже існуючого спонсора в спонсорстві наступного змагання значно легше, ніж шукати йому заміну, якщо він буде розчарований. Тому дуже важливо спочатку передбачити кошти для обслуговування спонсора на змаганні. Необхідно переконати його в тому, що він отримає обіцяні вигоди, максимальний ефект від своєї участі.

Під час організації та проведення спортивних змагань необхідно вибудувати **взаємодію між спонсором і спортивною організацією**: 1.Зібрати інформацію про передбачуваного спонсора. 2. Підготувати відповіді, поставлені перед спортивною організацією, на наступні питання: - Який спонсорський пакет можна запропонувати спонсору? - Що може отримати компанія в результаті спонсорства? - Що очікує отримати від спонсора спортивна організація? Також, важливим є підписання договору між спонсором і спортивною організацією.

У міжнародній практиці організації і проведення змагань набуло широкого поширення спонсорство різного рівня, що дозволяє компаніям різного масштабу брати участь у програмі відповідно до їх можливостями. Це дає можливість

отримати як максимальний спонсорський дохід, так і максимальні вигоди спонсору. Різні рівні спонсорства відрізняються чітко окресленими пакетами прав і привілеїв. Великі змагання зазвичай збирають багато спонсорів, у той час як невеликі змагання - одного основного спонсора і кілька додаткових.

Для вирішення поставлених завдань організації змагань необхідно визначити, чим можна привабити потенційних спонсорів до участі в проекті. Організувати зустрічі, збори можливих партнерів і робити презентації фірм спонсорів. Важливо, щоб Спонсорство містило характер угоди, вигідної для обох сторін, при цьому спонсор має переслідувати чітко визначені цілі.

У зв'язку з різноманіттям причин, відповідно до яких фірми стають спонсорами спорту, важко визначити успішність або не успішність цієї діяльності. Тому ряд компаній спеціально розробляє різні методи визначення ступеня ефективності спонсорської діяльності. Так, компанія «Жилет» покладається на результат опитувань громадської думки і намагається знайти способи визначення ступеня своєї популярності на підставі спонсорської діяльності.

Переваги та вигоди можуть бути значними і мати грошове вираження. Однак не завжди спонсорські угоди дають відчутні результати, їх результати можуть бути представлені в комерційних термінах.

Методичні рекомендації спортивним організаторам при роботі зі спонсорами:

Керівництво спортивної федерації не повинно занадто покладатися на доходи, отримані від спонсорів;

- Спонсорські угоди повинні бути складені так, щоб звести до мінімуму ризик і втрати в разі відмови спонсорів від подальшої співпраці;

- Завжди аналізувати, чи не наносять матеріального збитку спортивній федерації індивідуальні контракти зі спонсорами;

- Проаналізувати чи не наносять морального збитку спорту компанії, що виробляють тютюнові вироби, алкоголь, тощо..

Спорт є засобом розваги покупців на змаганнях і престижним заходом для спонсорів. Надайте їм доступ до найкращих лож, використанню службових приміщень спортивної споруди, організуйте зустрічі з видатними спортсменами та

тренерами, введіть їх у сферу спортивного життя. Все це допоможе встановленню належних контактів між вами і спонсорами, зробить вас однодумцями.

Зокрема організовуючи будь-який спортивний захід у федерації (громадській організації) спонсорство можна розглядати як мету організації, фірми, спрямованої на збільшення прибутку, а також зростання популярності, збільшення збуту продукції, зростання зв'язків з громадськістю та іміджу. Спонсорство є важливою складовою частиною маркетингової діяльності.

Отже, спонсорство у спорті, викликає змішане почуття радості і засмучення, так як не завжди можуть бути вигідними затрачені кошти.

7.2. Естетичні особливості організації і проведення спортивних змагань

Спортивні змагання й свята дозволяють у широких масштабах виховувати естетичні й художні смаки людей через розкриття й акцентування естетичного змісту й естетичних цінностей спорту. Більш широкі естетичні можливості в цьому плані містяться в масових спортивних святах, які надають необхідні засоби для реалізації синтетичних художніх завдань: масовість участі, емоційну врівноваженість, можливість використання різних видів мистецтва (театр, кіно, музика, живопис, монументального мистецтва, дизайну). Потужність естетичного впливу масових спортивних заходів можна порівняти з силою впливу кінематографа - і в плані виховання естетичних смаків, і в плані детермінації відповідних ціннісних орієнтирів.

Але звісно необхідна відповідна естетична організація спортивних змагань і свят. У протилежному випадку ефект їхньої дії може бути прямо протилежний.

Організація і проведення масових спортивних змагань - це галузь творчості, у якій ставляться великі завдання, і вирішуються вони нерідко засобами уміння, професіоналізму та мистецтва.

Естетична організація спортивних змагань і свят, як форма естетичної діяльності в сфері спорту, містить у собі безліч всіляких аспектів, внаслідок чого воно вимагає спеціальної підготовки і знань. Організаторам необхідно будувати програму таким чином, щоб глядачі могли побачити всі позитивні, когнітивні і

повчальні моменти, щоб різні види спорту були представлені в цих програмах найбільш вдало.

Треба визначити раціональність та порядок змагань, щоб не виникало хаосу, окремих епізодів, у яких важко буде орієнтуватися учасникам та глядачам. А це буде значною мірою знижувати ефективність організації та видовища.

Програма спортивного видовища повинна бути побудована також по таких принципах, які б гарантували збереження й розвиток спортивної форми учасників змагань і враховували б закони сприйняття глядачів. Повинні бути акцентовані й відповідним чином обставлені найбільш важливі відповідальні моменти. До цих етапів змагань, глядач повинен бути підготовлений, щоб сприймати їх з певним настроєм і підвищеною увагою. Проблема видовища спортивних програм особливо гостро стала у зв'язку з розвитком телебачення, що безпосередньо потребує професійної операторської й режисерської організації великого різноманіття спортивного матеріалу.

Особливе місце в складанні спортивних програм займають урочисті відкриття й закриття змагань, нагородження переможців, різного роду розважальні заходи. Ці моменти повинні бути тим більше барвисті й вражаючі, що вони мають і важливе пропагандистське, моральне значення.

Проблему естетичної організації спортивних змагань і свят неможливо вирішити, не оформивши відповідним чином і їх "декоративний візерунок". Яскраві колірні плями костюмів учасників, спортивних площадок, снарядів, прапорів і вимпелів, плакатів, гасел - елементи, з яких, він складається.

Важливим є спортивна геральдика ми розуміємо символи (кольори, герби або знаки) спортивних клубів і суспільств, а також кубки, медалі, значки, жетони, спортивні прапори й вимпели. Спортивна геральдика використовується також для оформлення спортивних інтер'єрів і екстер'єрів. Це змушує досить відповідально ставитися до розробки й використання спортивних знаків. Виготовлення спортивних сувенірів - це ціла галузь художньої промисловості. У цій галузі повинні працювати фахівці, що глибоко знають специфіку спорту й закони його розвитку.

Отже, естетична організація спортивних змагань і свят має величезне значення в справі пропаганди й розвитку спорту. Саме безособове, формальне

оформлення тієї чи іншої спортивної події, а часом і повна відсутність його взагалі, особливо на рівні масового спорту, є причиною ступору в розвитку спортивної федерації, а також втрачена кількість учасників і глядачів.

Тому для розвитку масового спорту потрібні не тільки тренери а й також талановиті організатори, сценаристи, менеджери здатні перетворити спортивні змагання в захоплююче й барвисте видовище.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ТЕМИ 7

1. Дати загальну характеристику спонсорства у сучасному розвитку спорту у світі.
2. Дати загальну характеристику спонсорства у сучасному розвитку спорту на Буковині.
3. Назвіть основні витрати спортивної організації під час проведення чемпіонату Чернівецької області.
4. Які елементи роблять спонсорство спортивного змагання більш привабливим?
5. Розкрийте взаємодію спонсора та спортивного організатора.
6. Обґрунтуйте потреби проектування і планування спонсорської роботи
7. Визначте рекомендації для організаторів при роботі зі спонсорами
8. Проаналізуйте естетичні особливості організації і проведення спортивних змагань.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Алешин В. В. Менеджмент и маркетинг на европейских стадионах / В. В. Алешин, И. И. Переверзин. — М.: Сов.спорт, 1999. — 190 с.
2. Бамбуркін О.П. „Фізичне виховання в сільській школі“, „Рідна школа“, 1994, №9.
3. Жеребцов О.В.. "Физкультура и труд". Москва.1986
4. Книжников А.Н. Основы судейства волейбола: Учебно-методическое пособие / А.Н. Книжников, Н.Н. Книжников – Нижневартовск, 2001. – 192 с.
5. Красников А.А.. Основы теории спортивных соревнований: учебное пособие для вузов физической культуры и спорта /. – М.: Физическая культура, 2005. – 160 с.
6. Лахов В.И. Организация и судейство соревнований по лёгкой атлетике /сост..– М: Физкультура и спорт, 1989. – 336 с.
7. Лукашенко М.А., Баранов Д.Е., Демко Е.В. PR: теорія і практика. Підручник. – М., 2009.
8. Максименко А.М. Основы теорії та методики фізичної культури. - М., 1999.
9. Малькевич А., Барежев В.. Організація и проведення PR-кампаній. – СПб: ПИТЕР, 2009.
- 10.Матвеев Л.П. Теорія і методика фізичної культури: Учеб.для ін-тів фіз.культ. - М., 1991.
- 11.Платонов В. М. Професіональний спорт — К.: Олімпійська л-ра, 2000. — 391 с.
- 12.Почепцов Г.Г. Паблік рилейшнз: Навч. посіб. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 13.Раменская Т.И. Лыжный спорт: Учебник /Т.И. Раменская, А.Г. Баталов – М.: Физическая культура, 2005. – 320 с.
- 14.Раменская Т.И. Лыжный спорт: Учебное пособие для самостоятельной работы студентов /Т.И. Раменская, А.Г. Баталов – М.: Физическая культура, 2005. – 224 с.
- 15.Ревякин Ю. Т. Организация и проведение физкультурной и спортивно-массовой работы в оздоровительных лагерях /Ю. Т. Ревякин, А. В. Смышляев. – Томск, 2003 – 120 с.

- 16.Тихомирова Є.Б. Зв'язки з громадськістю. Навчальний посібник. — К.:НМЦВО, 2001.
- 17.Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. «Теорія і методика фізичного виховання і спорту». - М.: «Академія», 2002. - 480 с.
- 18.Шарков Ф. І. Паблік рілейшнз, 4-е видання. – М.: Дашков і К, 2010.

ДОДАТКИ

(Основна документація та проекти попередніх і підсумкових звітів про проведення змагання, на прикладі панкратіону)

Додаток 1

Спосіб проведення змагань за колом.

1. Порядок проведення змагань.

1.1. Якщо у змаганнях однієї вагової категорії бере велика кількість учасників, дозволяється розділяти учасників на 2, 4, 8 та 16 підгруп (для розміщення більш сильніших учасників у різних підгрупах).

1.2. При розподілі учасників на 2 підгрупи проводяться фінали. З кожної підгрупи у фінал виходять по два учасники, які зайняли 1-е та 2-е місце у підгрупі.

1.3. При розподілі учасників на 4 підгрупи між учасниками (командами), які посіли 1-е або 2-е місця у підгрупі, проводяться півфінальні змагання. З переможців першої та другої складається перша півфінальна група, а з переможців третьої та четвертої підгрупи – друга півфінальна група.

Учасники, які зайняли 1-е та 2-е місця у півфінальних групах, виходять до фіналу. Цей порядок зберігається й при розподілі учасників (команд) на 8 та 16 підгруп.

1.4. У підгрупах учасники (команди), які увійшли у півфінал (фінал) однієї з підгруп, вважаються півфінальними (фінальними), а їх результати переносяться до протоколу півфінальних (фінальних) змагань.

1.5. Учасник, який зайняв 1-е місце у першій півфінальній групі, вписується до протоколу фінальних змагань під № 1; який зайняв 2-е місце – під № 4; який зайняв 1-е місце у другій півфінальній групі – під № 2; який зайняв 2-е місце – під № 3.

Такий порядок зберігається і при розподілі проміжків ступенів змагань про розподілі учасників на 4, 8, 16 підгруп.

1.6. Учасник, який не увійшов у фінальну або півфінальну групу, закінчує змагання.

1.7. Змагання у фіналі, півфіналі, або інші проміжки ступенів змагань, проводяться у два кола. Перше коло: 1-3, 2-4 та друге коло: 1-2 4-3. При проведенні другого кола фіналу дозволяється спочатку проводити поєдинки за 3-є й 4-є місця і тільки тоді провести поєдинки за 1-е й 2-є місця.

1.8. Зазначений порядок повністю зберігається при проведенні командних змагань способом “по колу”.

2. Порядок складання пар.

2.1. У підгрупах, на які розбиваються учасники (команди) з початку змагань, може бути не більше 6 осіб чи команд.

2.2. Пари складаються у наступному порядку (таблиця).

2.3. У кожному колі, в підгрупі з непарною кількістю учасників (команд) один учасник (команда) вільний.

Кількість учасників команд	КРУГИ				
	I	II	III	IV	V
3	1-2	1-3	1-0		
	0-3	2-0	3-2		
4	1-2	1-3	1-4		
	4-3	2-4	3-2		
5	1-2	1-3	1-4	1-5	1-0
	0-3	2-4	3-5	4-0	5-2
	5-4	0-5	2-0	3-2	4-3
6	1-2	1-3	1-4	1-5	1-6
	6-3	2-4	3-5	4-6	5-2
	5-4	6-5	2-6	3-2	4-3

3. Визначення місць учасників.

3.1. В особистих змаганнях, учасник (команда), який отримав найбільшу суму балів у результаті всіх проведених ним поєдинків у підгрупі (фіналі, півфіналі), займає перше місце. Подальші місця розподіляються за найбільшою сумою балів, отриманих учасниками.

3.2. При рівності балів у двох і більше учасників, місця між ними розподіляються за найбільшою кількістю перемог у взаємних зустрічах.

3.3. При однаковій кількості балів і різній кількості перемог одного учасника над іншим кращі місця визначаються за:

- більше перемог учасника з рахунком 5:0;
- менше часу витраченого на ці поєдинки;
- більше перемог кожного учасника з рахунком 4:1;
- більше перемог кожного учасника з рахунком 3:2;
- менше поразок з рахунком 0:5;
- більше часу витраченого на ці поєдинки;
- менше поразок з рахунком 1:4;
- менше поразок з рахунком 2:3;
- більше технічних дій на оцінку 6,3,2,1 бали;
- менше попереджень;
- більше набраних балів за поєдинки кожного учасника команди;
- менше зауважень.

Якщо учасник вибув зі змагань з причини травмування й провів не менше 50% поєдинків, йому зараховується місце, але при умові, що він у всіх пропущених поєдинках отримав чисту поразку, а його суперник чисту перемогу за часом 0

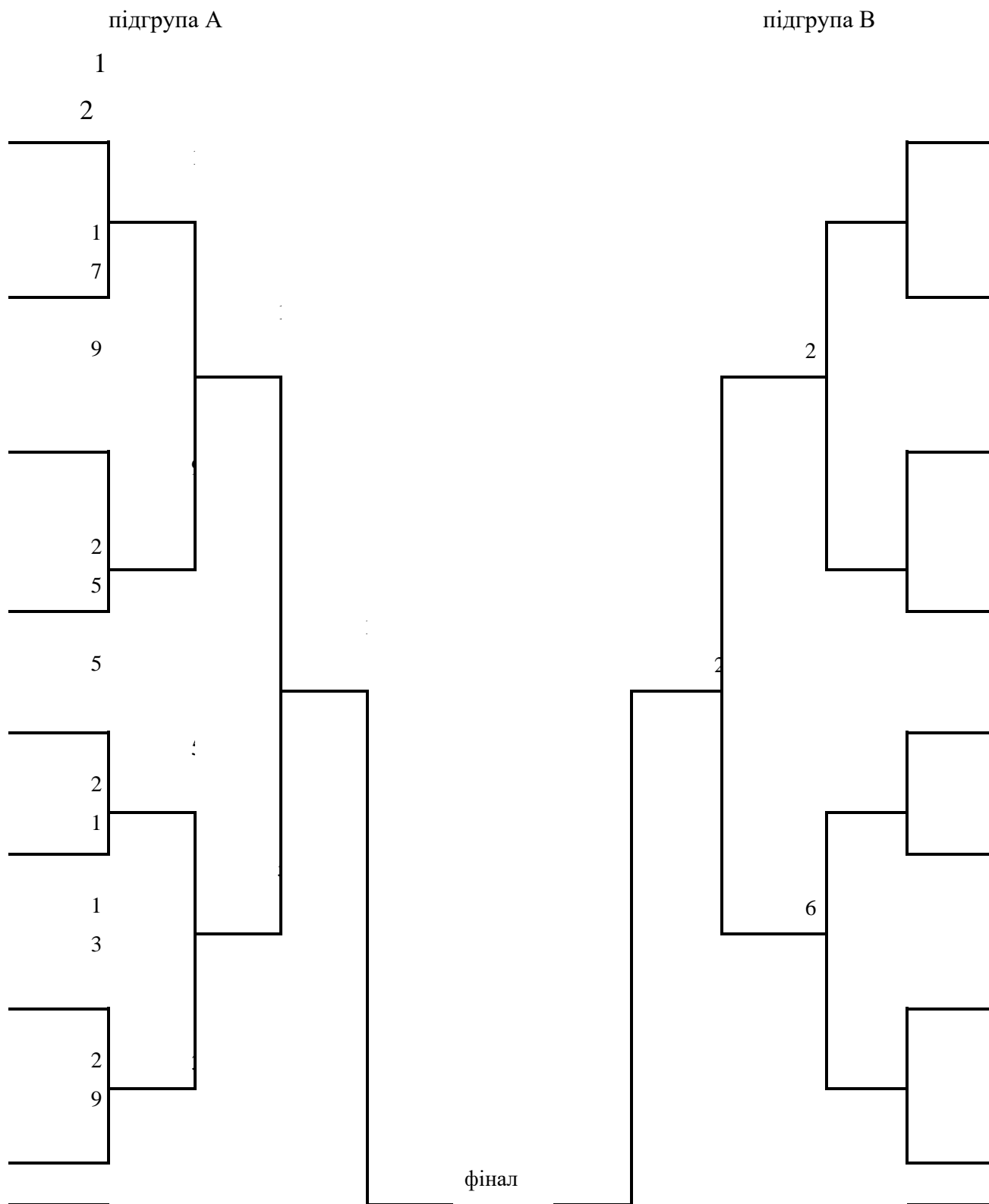
хвилин 00 секунд. Та навпаки, якщо учасник провів менше 50% поєдинків змагань місце йому не визначається.

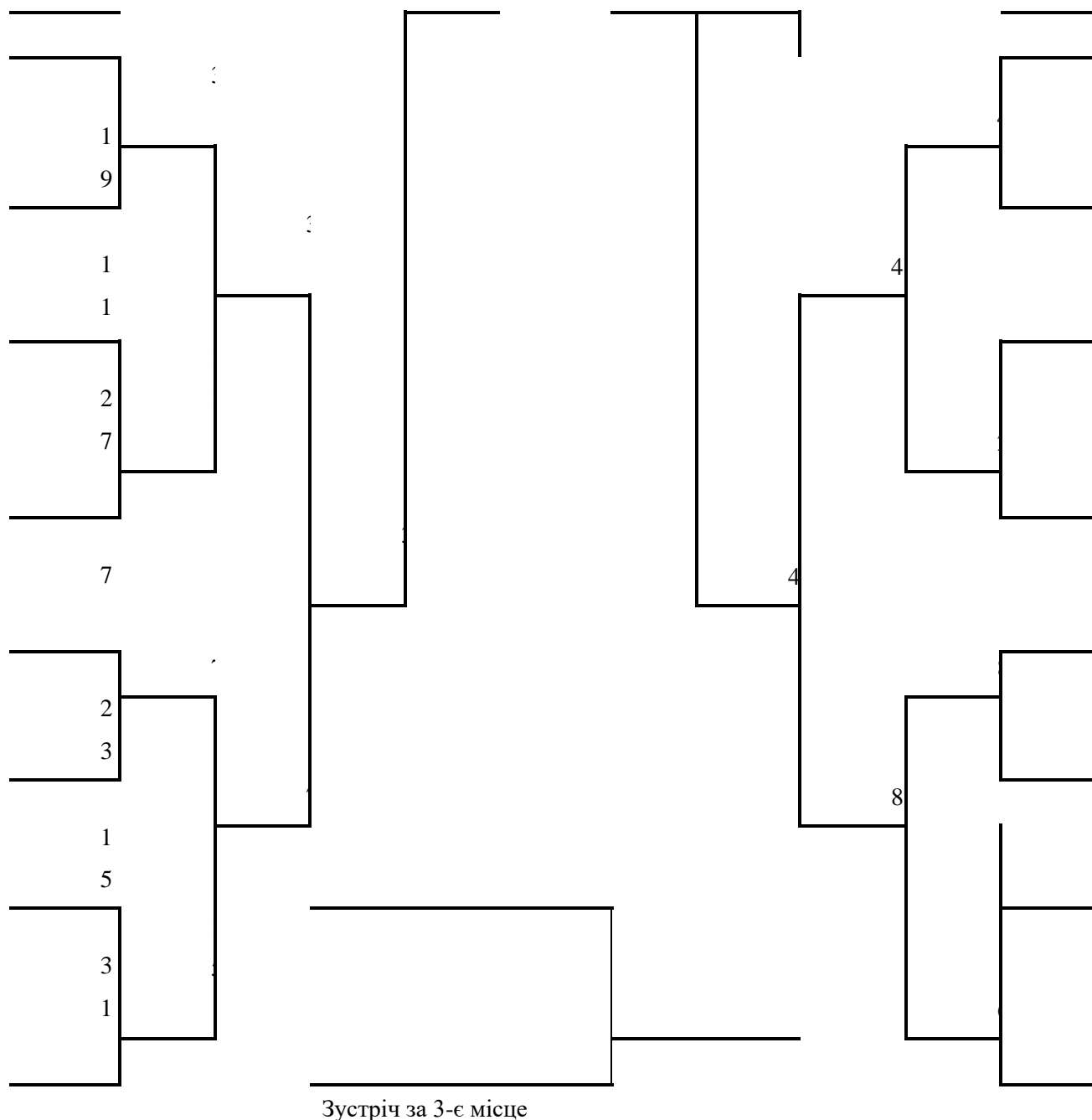
У разі, якщо при розподілі в одній підгрупі на одного учасника більше, то учасник, що зайняв у даній підгрупі останнє місце, отримує останнє місце у загальному заліку у даній ваговій категорії.

Система з вибуванням після першої поразки.

1. Порядок проведення змагань.

1.1. Учасники (команди) поділяються на дві підгрупи, за парними та непарними номерами. Порядковий номер кожного учасника визначається жеребкуванням і залишається за ним протягом усього часу змагань.

1.2. Учасник (команда), який отримав поразку, припиняє участь у змаганнях.

2. Порядок складання пар.

2.1. Якщо кількість учасників в одній ваговій категорії більше 8 або 16 у такому разі проводиться коло "приведення" до 8 або 16 учасників.

3. Визначення переможців.

3.1. Переможці півфінальних пар розігрують 1-е й 2-е місця.

3.2. Подальші місця розподіляються:

- за більшістю набраних балів у змаганнях;

при однаковій кількості балів кращі місця визначаються за:

- більше перемог учасника з рахунком 5:0;
- менше часу витраченого на ці поєдинки;
- більше перемог учасника з рахунком 4:1;

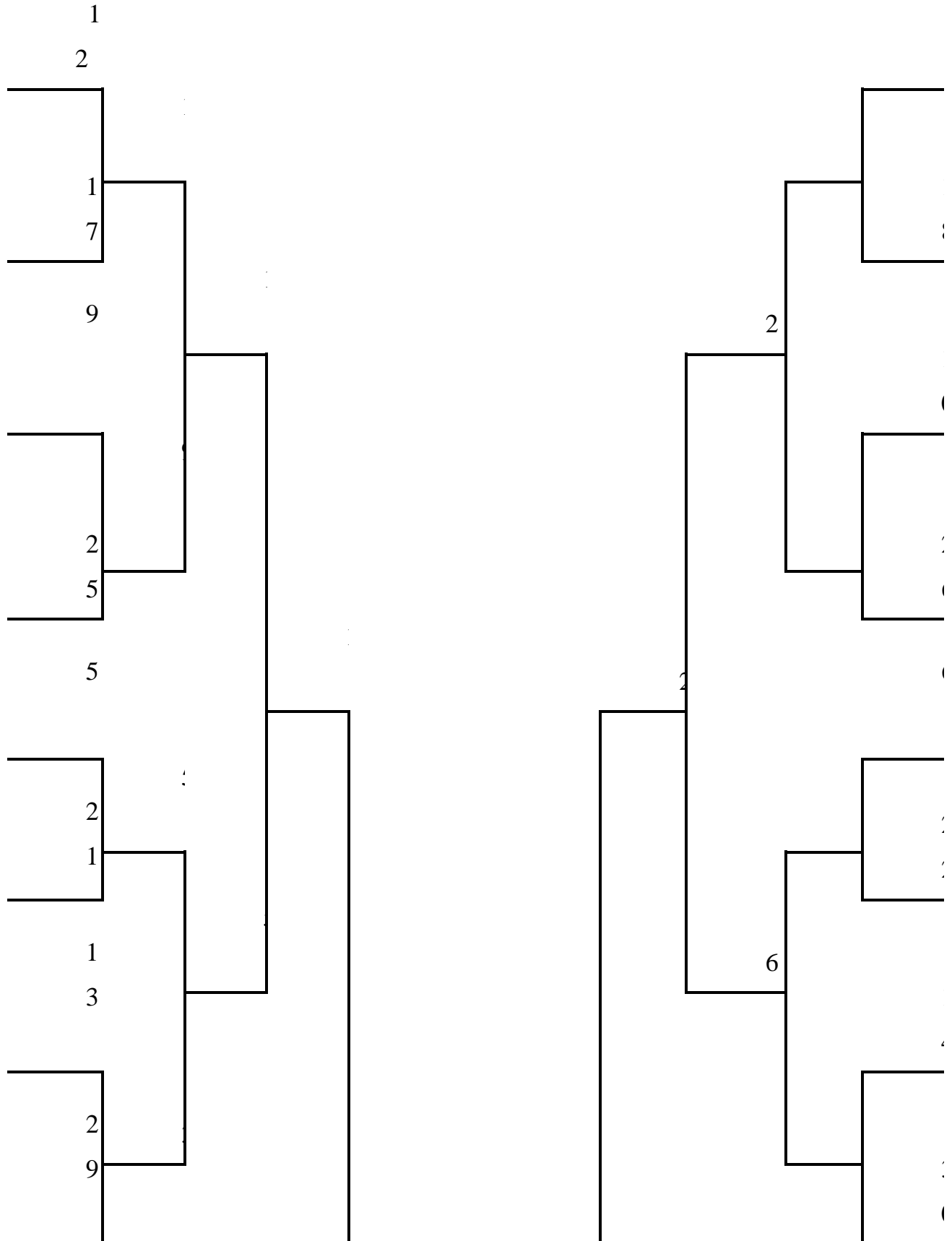
- більше перемог учасника з рахунком 3:2;
- менше поразок з рахунком 0:5;
- більше часу витраченого на ці поєдинки;
- менше поразок з рахунком 1:4;
- менше поразок з рахунком 2:3;
- більше технічних дій на оцінку 6,3,2,1 бали;
- менше попереджень;
- більше набраних балів за поєдинки кожного учасника команди;
- менше зауважень.

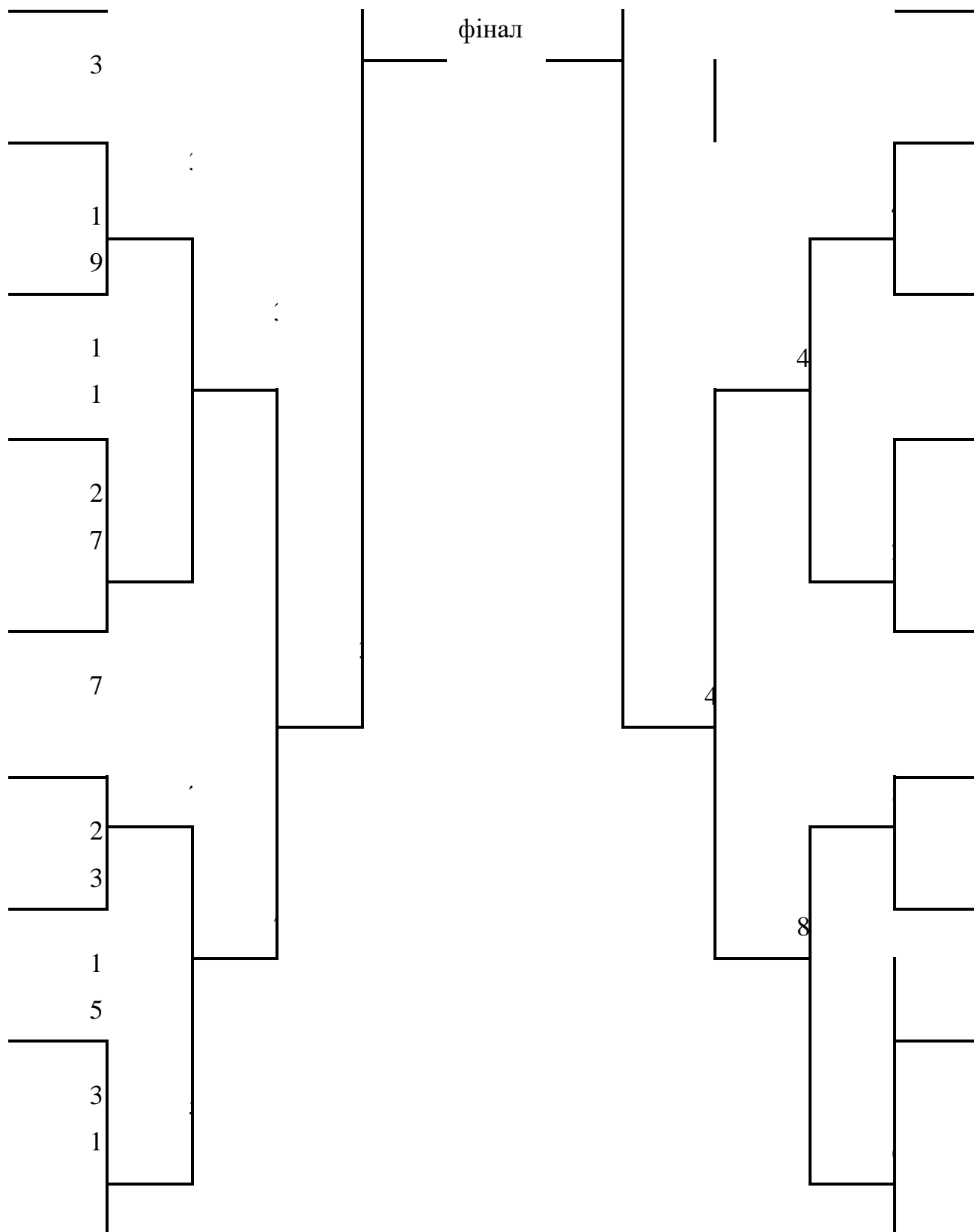
Система з вибуванням з додатковими поєдинками за 3-є місце.

1.Порядок складання пар.

підгрупа А

підгрупа В

2. Порядок проведення змагань.

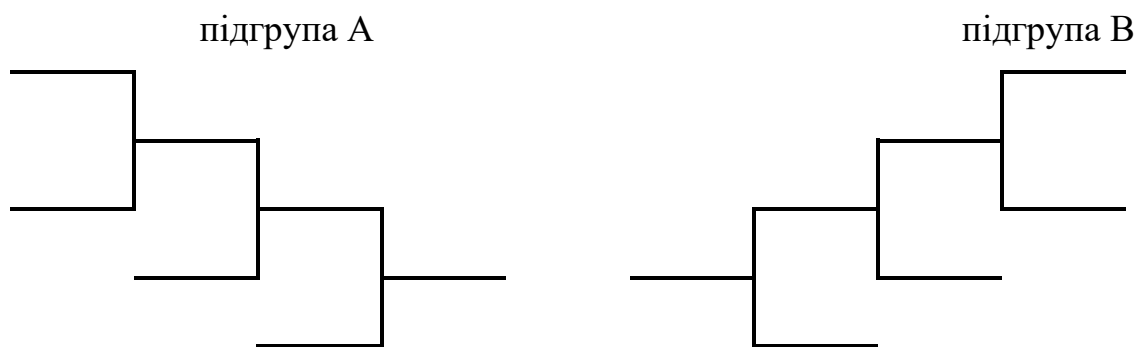
2.1. Учасники (команди) поділяються на дві підгрупи, за парними та непарними номерами. Порядковий номер кожного учасника визначається жеребкуванням і залишається за ним протягом усього часу змагань.

2.2. Учасник, який отримав перемогу, виходить у наступне коло змагань.

2.3. Якщо кількість учасників в одній ваговій категорії більше 8 або 16 у такому разі проводиться коло “приведення” до 8 або 16 учасників.

2.4. Після того, коли лишилося два сильніших учасника, проводяться додаткові поєдинки для визначення ще двох учасників, які розіграють 3-є місце. Додаткові поєдинки проводяться лише для тих учасників, які програли двом фіналістам. Учасник, який програв фіналісту у першому колі, зустрічається з учасником, який програв фіналісту у другому колі. Потім переможець цього поєдинку зустрічається з учасником, який програв фіналісту у третьому колі і т.д.

Додаткові поєдинки

2.5. Переможці додаткових поєдинків зустрічаються за 3-є місце, а два фіналіста зустрічаються між собою за 1-е та 2-е місця.

3. Визначення переможців.

3.1. Переможець фінальної зустрічі займає перше місце, а переможений друге.

2.2. Переможець додаткових поєдинків займає 3-є місце, а переможений 4-е місце.

2.3. Далі місця поділяються:

2.3.1. серед учасників, які приймали участь у додаткових поєдинках:

- за колом вибування;
- за більшістю набраних балів;

якщо кількість балів співпадає:

- по результату взаємної зустрічі:
- більше перемог учасника з рахунком 5:0;
- менше часу витраченого на ці поєдинки;

- більше перемог учасника з рахунком 4:1;
- більше перемог учасника з рахунком 3:2;
- менше поразок з рахунком 0:5;
- більше часу витраченого на ці поєдинки;
- менше поразок з рахунком 1:4;
- менше поразок з рахунком 2:3;
- більше технічних дій на оцінку 6,3,2,1 бали;
- менше попереджень;
- більше набраних балів за поєдинки кожного учасника команди;
- менше зауважень.

2.3.2. далі місця розподіляються серед інших учасників:

- за колом вибування;
- за більшістю набраних балів;

якщо кількість балів співпадає:

- по результату взаємної зустрічі:
- більше перемог учасника з рахунком 5:0;
- менше часу витраченого на ці поєдинки;
- більше перемог учасника з рахунком 4:1;
- більше перемог учасника з рахунком 3:2;
- менше поразок з рахунком 0:5;
- більше часу витраченого на ці поєдинки;
- менше поразок з рахунком 1:4;
- менше поразок з рахунком 2:3;
- більше технічних дій на оцінку 6,3,2,1 бали;
- менше попереджень;
- більше набраних балів за поєдинки кожного учасника команди;
- менше зауважень.

Система з вибуванням після двох поразок.

1. Учасники змагань.

1.1. Порядковий номер кожного учасника визначається жеребкуванням і залишається за ним на вісь час змагань.

1.2. Усі учасники вагової категорії виступають в одній групі, яка розділена на дві підгрупи:

“А” – бійці з непарними номерами (1,3,5,7...);

“В” – бійці з парними номерами (2,4,6,8...).

У підгрупі “А” може бути непарна кількість учасників.

Сильніші учасники можуть “розсіюватися”.

1.3. Учасник, який отримав дві поразки у попередній частині змагань у підгрупі закінчує змагання.

Змагання з вибуванням продовжуються доти, поки у кожній підгрупі не залишиться по два учасника. Якщо учасники зустрічалися, то останній поєдинок між ними не проводиться.

3. Порядок складання пар.

2.1. Пари першого кола складаються наступним чином: “А” 1-3, 5-7, 9-11 і т. далі; “В” 2-4, 6-8, 10-12 і т. далі. Пари наступних кіл складаються: менший з більшим, ближнім номером, з яким він не зустрічався.

2.2. Якщо у підгрупі непарна кількість учасників, то учасник з більшим номером визначається вільним і виходить у наступне коло. Скласти пари необхідно таким чином, щоб один і той же учасник не був вільним два і більш разів підряд.

2.3. До наступного кола не допускаються учасники, які мають дві поразки, не допущені лікарем, були зняті зі змагань рішенням головного судді.

2.4. Переможці підгруп створюють дві пари півфіналу. Переможець підгрупи “А” зустрічається з учасником, який зайняв друге місце у підгрупі “В”, а переможець підгрупи “В” зустрічається з учасником, який зайняв друге місце у підгрупі “А”. Переможці півфіналу зустрічаються за 1-е місце, а які програли – за 3-є місце.

3. Визначення місць учасників.

3.1. Переможцем даної вагової категорії є учасник, який виграв фінальний поєдинок, учасник, який програв, займає друге місце. Третє місце займає учасник, який виграв поєдинок за 3-є місце, який програв - четверте місце.

3.2. Далі місця поділяються:

- за колом вибування;
 - за більшістю набраних балів;
- якщо кількість балів співпадає:
- по результату взаємної зустрічі;
 - більше перемог учасника з рахунком 5:0;
 - менше часу витраченого на ці поєдинки;
 - більше перемог учасника з рахунком 4:1;
 - більше перемог учасника з рахунком 3:2;
 - менше поразок з рахунком 0:5;
 - більше часу витраченого на ці поєдинки;
 - менше поразок з рахунком 1:4;
 - менше поразок з рахунком 2:3;
 - більше технічних дій на оцінку 6, 3, 2, 1 бали;
 - менше попереджень;
 - більше набраних балів за поєдинки кожного учасника команди;
 - менше зауважень.

“ЗАТВЕРЖУЮ”

Керівник

ЗАЯВКА

На участь у _____

„___” _____ 200__ року

М.П.

Місце _____

Дата _____

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові учасника	Рік, день, місяць, народження	Ваго-ва кат.	Звання, р озряд	Вид програми		Регіон (область, АР Крим, м. Київ, м. Севастополь)	Назва організації	Тренер	Підпис та печатка лікаря

Представник команди: _____ (прізвище)

До змагань допущено _____ чол. Лікар _____ (прізвище)

Печатка мед закладу

Назва організації, яка проводить змагання

Назва змагань

Головному судді _____

від команди _____

П Е Р Е З А Я В К А

Прошу допустити до участі у змаганнях

Прізвище, ім'я, по батькові	Вид програ м и	Замість:
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Представник команди _____

“ _____ ” _____ 200_ року.

назва організації, яка проводить змагання

Назва змагань

ПРОТОКОЛ ЗВАЖУВАННЯ ТА ЖЕРЕБКУВАННЯ

Місце проведення _____ “___” _____ 200_ року

Розділ _____ Вага _____

з/п	№ за жеребкуванням	Прізвище, ім'я учасника	Вага	Команда	Розряд

Головний суддя _____ Судді _____

Головний секретар _____

ПРОТОКОЛ

змагань з показової (вільної) програми

Вагова категорія _____ кг

Місце _____

“ ___ ” _____ 200__ р.

п/п	Прізвище, ім'я	Команда	1 тур				півфінал				фінал			
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														

Головний суддя _____

Головний секретар _____

Секретар _____

Назва організації, яка проводить змагання

Назва змагань

ПРОТОКОЛ

результатів командної першості

“ _____ ” _____ 200 р.

М. _____

Місце	команда/учасники	Бали по ваговим категоріям									Сума балів
		Вагові категорії									
1											
2											
3											

.....

1 0											
1 1											
1 2											
1 3											

Головний суддя _____

Головний секретар _____

Назва організації, яка проводить змагання

Назва змагань

ПРОТОКОЛ

результатів командної зустрічі

“ _____ ” _____ 20 _____ р.

м. _____

Команда _____

Команда _____

Вага	Прізвище, ім'я Бали	результат	Результат ч а с	результат	Прізвище, ім'я Бали

Загальний рахунок зустрічі _____ на користь команди

Заст. гол. судді _____ Головний суддя _____

Секретар _____ Головний секретар _____

Назва організації, яка проводить змагання

Назва змагань

ПРОТОКОЛ

проведення змагань

Вагова категорія _____ кг “ _____ ” _____ 200 р.
М. _____

№	Прізвище, ім'я	Команда	Зустрічі за колами							Кілк. виб	Бал	Міст
			1	2	3	4	5	6	7			
3.			—	—	—	—	—	—	—			
4.			—	—	—	—	—	—	—			
5.			—	—	—	—	—	—	—			
6.			—	—	—	—	—	—	—			
7.			—	—	—	—	—	—	—			
8.			—	—	—	—	—	—	—			
9.			—	—	—	—	—	—	—			
10.			—	—	—	—	—	—	—			
11.			—	—	—	—	—	—	—			
12.			—	—	—	—	—	—	—			
13.			—	—	—	—	—	—	—			
14.			—	—	—	—	—	—	—			
15.			—	—	—	—	—	—	—			
16.			—	—	—	—	—	—	—			
17.			—	—	—	—	—	—	—			
18.			—	—	—	—	—	—	—			

Головний суддя _____

Головний секретар _____

Назва організації, яка проводить змагання

Назва змагань

ПРОТОКОЛ

проведення змагань

Вагова категорія _____ кг “ _____ ” _____ 200 р.
м. _____

Група 1

	П. І. Б.	Ко ман да							Бали	Місця

Група 2

	П. І. Б.	Ко ман да							Бали	Місця

Група 3

	П. І. Б.	Ко ман да							Бали	Місця

Група 4

	П. І. Б.	Кома нда							Бали	Місця

Головний суддя _____ Головний секретар _____

AGON LEFKOMA

SCORE SHEET

Centre / Referee / Arbitre	N°
Periphery, Judge/Juge	N°
Periphery, Judge/Juge	N°
Periphery, Judge/Juge	N°

DATE	N° DE MATCH	POIDS • WEIGHT	STYLE	TOUR • ROUND	FINAL • PLACE	N° TAPIS • MAT

BLANC/WHITE				BLEU/BLUE			
NOM / NAME		PAYS / COUNTRY	N°	NOM / NAME		PAYS / COUNTRY	N°

<input type="text"/>	WHITE TOTAL	POINTS TECHNIQUES TECHNICAL POINTS	<input type="text"/>	BLUE TOTAL	<input type="text"/>
----------------------	----------------	---------------------------------------	----------------------	---------------	----------------------

BARRER LE PERDANT / CROSS OUT THE LOSER

POINTS DE CLASSEMENT
CLASSIFICATION POINTS

POINTS DE CLASSEMENT
CLASSIFICATION POINTS

VAINQUEUR - WINNER	TEMPS - TIME

POINTS DE CLASSEMENT - CLASSIFICATION POINTS

KO	5:0	Нокаут
TKO	5:0	Технічний нокаут
2 KD	5:0	Два Нокдауни
SB	5:0	Больовий, задушливий
DF	5:0	Відказ, немає можливості продовжити бій
DQ	5:0	Дискваліфікація
FT	5:0	Не явка
MDS	4:1	Перемога по балам з відривом в 10 балів та більше
DS	3:2	Перемога по балам з різницею менш ніж 10 балів

А К Т

прийому місця змагань з панкратіону

“ _____ ” _____ 200_ року місто _____

Даний акт складений головним суддею, представником спортивних споруд та лікарем про те, що обладнання місць змагань відповідають (не відповідають) правилам змагань з панкратіону.

Пояснення: _____

Адреса місця змагань: _____

Головний суддя: _____

Представник спортивних споруд: _____

Лікар: _____

Назва організації, яка проводить змагання

Назва змагань

З В І Т
лікаря про травми, одержані учасниками змагань

“ _____ ” _____ 200 _____ р . _____ місце _____

№ п/п	Прізвище, ім'я	Команда	Вагова категор.	№ майд	Опис травми	Яка надана медична допомога	Зняв з поєдинку - змагань	Підпис лікаря

Лікар змагань _____

Заст. головного судді _____

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СУДДІ

Про проведення змагань –
Організація, що проводила змагання –
Місце проведення –

1. Кількість організацій, що прийняли участь –
2. Кількість учасників _____ із них МСМК _____, МС _____, КМС _____, I розряд _____
3. Підготовка місць змагань –

4. Забезпечення інвентарем та його якість –

5. Забезпечення медично-санітарним обслуговування – _____
кількість травм: тяжкі _____, середні _____, легкі _____.
6. Кількість поданих апеляцій – _____, із них відмовлено _____
7. Кількість учасників, що виконали розряд: МСМК _____, МС _____, КМС _____
8. Результати змагань: _____

9. Склад суддівської колегії, що проводили змагання: всього –

10. Характеристика роботи суддівської колегії –

Головний суддя

Головний секретар

Навчальне видання
Організація і проведення спортивних змагань

Навчальний посібник
Укладачі: І.Ю. Наконечний
Відповідальний за випуск _____
Літературний редактор Лупул О.В.
Комп'ютерний набір та верстка